

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 128, ЧИСЛО 44, П'ЯТНИЦЯ, 29 ЖОВТНЯ 2021 РОКУ

1893

Vol. 128, No. 44, FRIDAY, OCTOBER 29, 2021

\$2.00

Підтримаймо створення Музею Голодомору!

Листопад для українців та людей доброї волі є часом вшанування жертв Голодомору, жахливого і сплянуваного сталінсько-радянським режимом голоду українців на теренах центральної, східної і південної України та Кубані у 1932-1933 роках. Примусове та довготривале голодування мільйонів українців призвело до смерті принаймні 10,5 мільйонів згідно найновіших розслідувань! Це була навмисна політика як реакція на спротив волелюбного селянства проти введеної колективізації у 1928 році, коли забирали приватні ділянки, худобу та сільськогосподарське знаряддя до колгоспів, примушували до праці в колгоспі, де платили збіжжям, якого було мало прогодувати родину. Задокументовано близько 4 тис. масових виступів селян проти колективізації на початку 1930-их років. Щоб зламати спротив селян, було введено непомірний плян заготівлі хліба, що змушував передавати усе зібране зерно на користь держави, яка продавала його за безцінь за кордон. Селяни почали масово виходити з колгоспів, забираючи свою власність назад. Для збереження колгоспів і майна у руках держави режим 7 серпня 1932 року прийняв репресивну постанову, яка в народі отримала назву „закон про п'ять колосків“. Все колгоспне майно прирівнювалося до державного, а за його розкрадання було встановлено жорстоке покарання. Згідно з цим законом держава карала голодних селян за збирання в полі залишків урожаю ув'язненням на 10 років з конфіскацією майна або розстрілом. Було організовано спеціальні групи активістів, які обшукували садиби, аби силою вилучати зерно. Такі обшуки супроводжувалися терором, фізичними та моральними знущаннями над людьми.

Неймовірно жорстоким було рішення політбюро Центрального комітету Комуністичної партії України від 18 листопада 1932 року про права держави забирати у селян не тільки зерно, а й інші продукти харчування та майно, яке можна було продати або обміняти на їжу. Також було запроваджено особливий репресивний режим – „чорні дошки“. Занесення на „чорні дошки“ означало фізичну продовольчу блокаду сіл, районів: тотальне вилучення їжі, заборону торгівлі і підвозу товарів, заборону виїзду селян та оточення населеного пункту військовими загонами, ГПУ, міліцією. У 1932-1933 роках режим „чорних дошок“ діяв у 180 районах УРСР (25 відс. районів). Такий репресивний режим було застосовано лише в Україні і на Кубані, тобто в місцях компактного проживання українців.

Найгірший час Голодомору припадає на червень 1933 року. Щодня мученицькою смертю помирало 28 тис. осіб, щогодини – 1,168 осіб, щохвилини – 20.

Навіть сьогодні не знаємо достеменно скільки людей загинуло в час Голодомору. Більшість істориків та науковців стверджує, що понад 7 млн померли в Україні та 3 млн українців на Кубані, Центрально-Чорноземній області, Поволжі та Казахстані. Окрім кількості, важко встановити імена тих, хто загинув від Голодомору, бо було заборонено записувати дійсну кількість смертей. Сьогодні виявлено таємні списки деяких сільрад із переліком померлих

(Закінчення на стор. 3)

Вперше застосували безпілотник „Bayraktar“

У зоні проведення операції Об'єднаних сил 26 жовтня вперше відбулося бойове застосування розвідувально-ударного безпілотного комплексу „Байрактар ТБ2“ (Bayraktar).

Батарея гаубиць Д-30 російсько-терористичних військ здійснювала обстріл позицій Об'єднаних сил в районі населеного пункту Гранітне. Два військовослужбовці під час обстрілу зазнали поранення, загинув уродженець Полтавщини – сержант Георгій Халіков. Із початком обстрілу було невідкладно висунуто вимогу щодо припинення вогню, надіслано ноту дипломатичними каналами. Втім, окупанти не реагували.

З метою змушення ворога до припинення вогню, за наказом головнокомандувача Збройних сил України було застосовано „Байрактар ТБ2“. Безпілотний літальний апарат не пересікав лінії зіткнення і керованою бомбою знищив одну гармату з розрахунком російсько-окупаційних військ. Після цього обстріли українських позицій припинилися.

Розвідувально-ударний безпілотний комплекс „Bayraktar“. (Фото: defence-ua.com)

Наступного дня з боку російсько-окупаційних військ зафіксовано дев'ять порушень режиму припинення вогню. Крім того, біля Гранітного російські найманці з безпілотника скидали вибухівки та здійснили два обстріли з забороненої Мінськими угодами артилерії калібру

(Закінчення на стор. 5)

Золоту колекцію повернуть Україні

Апеляційний суд Амстердама 26 жовтня оголосив своє рішення, що колекція так званого „скитського золота“ належить Україні та повинна повернутися в Україну. Справа стосується колекції, яка майже 8 років тому, під час захоплення Росією Криму, перебувала на експозиції в нідерландському музеї. В лютому 2014 року колекція була вивезена в Амстердам для участі у виставці „Крим: золото і таємниці Чорного моря“, яка проходила в Музеї Пірсона.

Виставка складається з колекцій п'яти музеїв, один з яких знаходиться в Києві, а чотири – в Криму. Серед понад 500 експонатів виставки – артефакти зі скитського золота, церемоніальний шолом, коштовне каміння і мечі стародавніх греків і скитів. Зараз колекцію зберігає амстердамський музей.

14 грудня 2016 року суд Амстердама вирішив повернути Україні „скитське золото“, однак у січні 2017 року кримські музеї почали процес оскарження рішення. Проведення затягнулося та було призупинено до вирішення питання про відвід судді на вимогу України. Вирішальне

Один з експонатів виставки „Крим: золото і таємниці Чорного моря“.

засідання в цій справі відбулося ще в квітні, проте рішення оголосили тільки зараз.

Та навіть це рішення може стати не останнім в епопеї „скитського золота“. Переможена сторона напевно оскаржить його в касаційній інстанції – Верховному суді Нідерландів.

Офіційно РФ не є стороною в судовому процесі.

Українська правда, „BBC“

Вивчали ставлення українців до діаспори

Зоряна Харів

Проведено перше в історії України всеукраїнське опитування „Обізнаність мешканців України про діаспору та ставлення до неї“. Метою опитування було дізнатися не лише про рівень знань і зацікавлення населення України темою українців за кордоном, але й отримати дані про ставлення громадян України до своєї діаспори, підтримку населенням виділення

коштів з державного бюджету України для діяльності українських організацій за кордоном, залучення української діаспори до роботи у керівних органах державної влади України, до економічної діяльності, освіти.

Дослідження ініційоване Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету „Львівська полі-

(Закінчення на стор. 15)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Україна отримала допомогу від ЕС

КИЇВ. – Європейський Союз надав Україні другий транш макрофінансової допомоги на суму 600 млн євро. Про це повідомив 25 жовтня Президент Володимир Зеленський, який подякував Президенту Єврокомісії Урсулі фон дер Ляєн та Віцепрезиденту ЄК Валдису Домбровській за плідну співпрацю та дієву підтримку реформ. „Разом будемо європейську Україну“, – підкреслив глава держави. Прем'єр-міністр Денис Шмигаль також висловив вдячність керівництву Європейської комісії за підтримку. 22 квітня 2020 року Європейська комісія ухвалила рішення про виділення макрофінансової допомоги у розмірі 3 млрд євро для 10 країн-кандидатів та членів Східного партнерства, з метою допомогти цим країнам у подоланні економічних наслідків пандемії COVID-19. З цих фондів Україні були призначені 1,2 млрд євро. (Укрінформ)

■ Акція під посольством Росії

КИЇВ. – Громадські організації „Українська народна рада Донеччини та Луганщини“ та „Восток-SOS“ 25 жовтня провели під будівлею посольства Російської Федерації у Києві акцію протесту проти політики ізоляції та ненадання жителям тимчасово окупованих територій адекватної медичної допомоги під час пандемії COVID-19. (Радіо Свобода)

■ Каратимуть за фальшування сертифікатів

КИЇВ. – Генеральна прокуратура бере під особливу контролю справу з підробними ковід-сертифікатами і обіцяє покарання особам, які ними торгують, запевнила 23 жовтня Генеральний прокурор Ірина Венедіктова. Вона згадала нещодавній інцидент з затриманням колишньої депутатки від „Батьківщини“ Надії Савченко, яку разом з сестрою Вірою затримали на летовищі „Бориспіль“ з підробленим свідоцтвом про вакцинацію. За цим випадком поліція відкрила кримінальне провадження. І. Венедіктова розповіла, що половина із майже 800 цьогорічних кримінальних проваджень цієї категорії стосуються саме махінацій з документами про щеплення. 88 обвинувальних актів вже направили до суду. (BBC)

■ Вибух у Донецьку

ДОНЕЦЬК. – 21 жовтня в окупованому Донецьку вибухнув склад з боєприпасами бойовиків, що знаходився у Куйбишевському районі міста у приміщеннях колишнього підприємства „Реал-авто“. Вибуховою хвилею було пошкоджено будинки поруч зі складами і газова труба. Місцеві жителі чують детонацію, є небезпека сильних вибухів, тому обмежена робота громадського транспорту. Мешканці окупованого міста повідомляють, що причиною вибуху стали порушення умов зберігання снарядів. („Вчасно“)

■ „Гранослов-2021“ назвав переможців

КИЇВ. – Жюрі Міжнародного молодіжного літературного конкурсу „Гранослов“ 23 жовтня оголосило фіналістів і переможців, чії твори вийдуть окремими книжками. Переможці – Олена Бодасюк (поезія) та Святослав Олейніков (проза). Саме їхні книжки будуть готуватися до виходу, завдячуючи цьогорічному партнеру конкурсу – „Друкарському дому Олега Федорова“. Загалом оргкомітет „Гранослова“ отримав понад 80 заявок від молодих авторів. У видавництві „Саміт-книга“ вийшла книжка поезій переможця „Гранослова-2020“ Тараса Ярьєська і перебуває у друці збірка віршів іншого переможця – Івана Берегового. (Укрінформ)

■ Везли контрабанду до Росії

ВОВЧАНСЬК, Харківська область. – Співробітники Державної прикордонної служби 25 жовтня припинили спробу незаконного переміщення з України в Росію партії автозапчастин, тютюнових виробів та атрибутки російських силовиків. Незаконний вантаж троє громадян України намагалися переправити через кордон двома автомобілями „УАЗ“. Під час огляду автовок прикордонники виявили короби з майже 4,5 тис. пачками цигарок, авто та мото запчастинами, а також з атрибуткою російських силовиків. Виявлені товари та транспортні засоби передано співробітникам митниці. (Укрінформ)

Патріярх Варфоломій потрапив до лікарні

ВАШІНГТОН. – Вселенський патріярх Варфоломій прибув із візитом до США. 24 жовтня він планував очолити Всеправославну хоростасію (служіння з предстоянням ієрарха) у Софійському соборі у Вашингтоні, Колумбія, та представити новопризначених сенаторів від Православ'я та Еллінізму, але відразу був госпіталізований до університетської лікарні Джорджа Вашингтона для спостереження після того, як вранці відчув погіршення стану. „Наразі перебуває у доброму стані, ніяких підстав для занепокоєння немає“, – повідомив речник Православної церкви України архієпископ Євстратій Зоря. Патріярху Варфоломію – 81 рік.

„Напередодні візиту Патріярх протягом трьох днів проводив засідання Синоду, потім відбувалися ювілейні заходи з нагоди 30-ліття його обрання на престол. Відразу опісля – переліт до США та

Посол України в США Оксана Маркарова (у центрі) зустрічала патріярха на летовищі. (Фото: BBC)

перші зустрічі з програми візиту. Мабуть, насиченість подіями та зміна часу просто далися взнаки і саме тому лікарі наполягли на його одноденному перебуванні під наглядом у шпиталі“, – написав Є. Зоря. Візита Варфоломія до США триватиме до 3 листопада.

Укрінформ

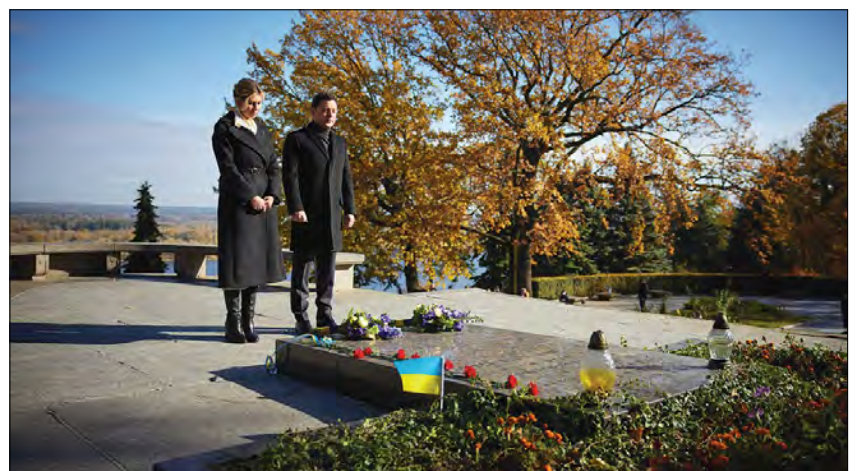
Президент Зеленський відвідав Черкащину

ЧЕРКАСИ. – 20 жовтня під час робочої поїздки до Черкаської області Президент Володимир Зеленський відвідав Головний центр підготовки особового складу Державної прикордонної служби України (ДПСУ) ім. генерал-майора Ігоря Момота.

У цьому центрі здійснюється базова підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації особового складу ДПСУ. Щороку тут готують близько 5 тис. молодших спеціалістів для ДПСУ. Зараз на навчання перебуває 500 військовослужбовців.

В. Зеленський ознайомився з роботою Центру підготовки з застосування та експлуатації безпілотних авіаційних систем. Президент також привітав прикордонних розвідників з 18-ю річницею створення управління розвідки ДПСУ та вручив державні нагороди.

У Каневі Президент України В. Зеленський і перша леді Олена Зеленська вшанували пам'ять Тараса Шевченка, покляло квіти до його могили

Володимир та Олена Зеленські вшановують пам'ять Тараса Шевченка у Каневі. (Фото: Пресслужба Президента України)

на Тарасовій горі. Директор заповідника Валентина Коваленко наголосила на важливості повернення у музей національного образу Кобзаря – через відновлення під час реставрації майоліки та розписів за проєктом архітекта Василя Кричевського. Опісля В. Зеленський поїхав на огляд завершеного Шевченківського культурного центру.

Пресслужба Президента України

Коронавірус: очікують зростання захворюваності

Зараження коронавірусом станом на 27 жовтня: у світі захворіли 245,444,893 особи, померли 4,982,274 особи, одужали 222,493,466 осіб; у США захворіли 46,498,339 осіб, померли 759,939 осіб, одужали 36,375,189 осіб; в Україні захворіли 2,825,733 особи, померли 65,628 осіб, одужали 2,401,705 осіб.

* * *

З 30 жовтня до червоної зони епіднебезпеки переходять Житомирська, Івано-Франківська, Київська, Луганська, Хмельницька, Чернігівська та Львівська області. Про це повідомив Міністер розвитку громад та територій Олексій Чернишов.

Він додав, що епідемічна ситуація в Україні – складна, і кількість госпіталізацій зростає, але статистика чітко демонструє і те, що від тяжкого перебігу хвороби рятує вакцинація.

* * *

Науковці очікують зростання захворюваності на COVID-19 ще протягом двох наступних тижнів: на початку листопада прогнозується до 29 тис. осіб випадків інфікування на добу. Про це йдеться

в прогнозі Робочої групи з математичного моделювання проблем, пов'язаних з епідемією коронавірусу SARS-CoV-2 в Україні, який оприлюднено на сайті Національної академії наук України. Зазначається, що протягом останніх двох тижнів захворюваність продовжувала зростати, хоча темпи цього зростання помітно знизилися. Смертність виросла майже вдвічі та вже перевищила максимуми весняної хвилі на 25 відс. Також оновлено рекорд смертності й очікуються оновлення рекордів щоденних виявлень. Попри стійку тенденцію до зменшення темпів поширення, зростання триватиме ще щонайменше один-два тижні навіть при збереженні цієї тенденції, прогнозують науковці.

Згідно з прогнозом, середня кількість нових виявлень в Україні збільшилася до 20,411 осіб на день, середня кількість летальних випадків становить 513 смертей на день у середньому за останній тиждень.

(Закінчення на стор. 13)

СКУ провів річні загальні збори

Світовий конгрес українців (СКУ) 23 жовтня провів річні загальні збори, в яких взяли участь майже 200 делегатів і гостей, представників українських громад та організацій з понад 20 країн світу, аби підбити підсумки року та подивитися у майбутнє світового українства.

Уже вдруге річні загальні збори СКУ відбуваються у віртуальному форматі, що дозволило зібрати провідних лідерів української діаспори та обговорити найважливіші питання, виклики та ключові пріоритети для світової української спільноти.

Урочисту частину зборів відкрив Гимн України у виконанні Львівської національної академічної чоловічої хорової капелі „Дударик“ під керівництвом Дмитра Кацала у супроводі Академічної симфонічної оркестри Львівської національної філармонії.

Президент СКУ Павло Грод згадав у вступному слові велику й активну українську громаду в Росії, представники якої цього року не змогли долучитися через агресію російської влади, спрямовану проти них, та висловив сподівання, що наступного року всі учасники зборів зможуть зустрітися вже не у віртуальному форматі.

Загальні збори СКУ не залишилися поза увагою лідерів української держави. Зокрема, надійшло

привітання Президента України Володимира Зеленського, в якому йдеться про те, що завдяки злагодженим зусиллям світової спільноти українців та плідній співпраці з українською державою, Україна впевнено перетворюється на справжню європейську державу – вільну, демократичну і справді незалежну учасницю міжнародної спільноти.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль також підкреслив, що високо цінує зусилля СКУ, спрямовані на відстоювання інтересів України у світі.

У своєму вітальному слові голова Верховної Ради Руслан Стефанчук наголосив, що завдяки активній роботі СКУ – Україна щодня стає більш привабливою для іноземних інвесторів та партнерів, що сприяє її сталому економічному розвитку.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба подякував СКУ за вагомий внесок у справу адвокатури Кримської п'ятформи – нового міжнародного консультативно-координаційного формату, цього річчя інавгураційний саміт якого став першим важливим кроком на шляху до успішної деокупації українського Криму.

Глави українських церков поблагословили всіх учасників зборів.

Українформ

Підтримаймо створення...

(Закінчення зі стор. 1)

в 1932-1933 роках. Ці списки вдвічі перевищують офіційні дані. Цілком зрозуміло, що такі випадки були непоодинокими. Існувала заборона записувати причину смерті як „голод“, тому в актах про смерть вказували „від тифу“, „виснаження“, „від старости“. В 1934 році всі книги про реєстрацію смертей були передані до спеціального відділу ГПУ. Українці вмирили сім'ями, селами, і не завжди померлих обліковували. Рівень незареєстрованої смертності – невідомий, але цілком очевидно, що померли мільйони.

Для вшанування жертв Голодомору, зібрання та дослідження історії Голодомору, було ухвалено українським урядом постанову про створення Меморіалу пам'яті жертв голодоморів. У 2010 році було відкрито меморіальну частину, тепер вже Національного музею Голодомору-геноциду на березі Дніпра у Києві. Ця перша частина Меморіалу має дві скульптури янголів, що є символічним входом до музею, площу „Жорна доли“, по колу якої розташовані художні скульптури жорен, а в центрі площі – скульптура дівчинки, яка має назву „Гірка пам'ять дитинства“. „Свіча пам'яті“ оточена комплексом художніх композицій (лелеки, залізниці хрести, кам'яні брили, плити із викарбованими роками злочину проти українського народу). Заля пам'яті – центральна частина Меморіалу, яка наразі виконує функції музею, алея „Чорні дошки“ – гранітні плити з переліком населених пунктів, до яких був застосований спеціальний режим винищення населення під час Голодомору.

Зараз тривають роботи над другою, музейною, частиною Меморіалу. Вартість проекту – 125 млн дол., з яких 65 млн надано українським урядом для будівництва музею, а 60 млн потрібно зібрати для створення та облаштування матеріалів музею, проведення досліджень та заснування фонду на його подальше існування та розвиток. Саме цим займається Міжнародний благодійний фонд Музею Голодомору, який створили Всеукраїнська правозахисна організація „Меморіал“ ім. Василя Стуса, Громадський комітет з вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років та Світовий конгрес українців. Фонд Музею має наглядову раду у складі: голова Наглядової ради Іван Васюник, Глава і Отець Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук), Предстоятель Православної Церкви України Митрополит Епіфаній, Президент України 2005-2010 років Віктор Ющенко, Прем'єр-міністр Австралії 2013-2015 років Тоні Ебботт, Прем'єр-міністр Канади 2006-2015 років Стівен Гарпер, голова Наглядової ради товариства „Фармак“ Філя Жебровська, письменниця, лавреат Шевченківської премії, дочка і онука свідків Голодомору Оксана Забужко,

історик, доцент Львівського національного університету ім. Івана Франка Андрій Козицький, засновниця та головна виконавча директорка „Horizon Capital“, голова Ради директорів Американської торговельної палати (АСС) в Україні, заступниця президента СКУ Олена Кошарна, Міністр фінансів України 2014-2016 років Наталія Ярьсько, голова організації „Меморіал“ ім. В. Стуса, перший віцепрем'єр-міністр України 2016-2019 років Степан Кубів, голова Ради Канадсько-української фундації Богдан Онищук, перший заступник президента СКУ Стефан Романів.

Наглядова Рада відповідає за зібрання та відповідальне, ефективне і прозоре використання коштів для розвитку музею.

Владика Святослав звернувся з проханням до українців та всіх людей доброї волі долучитися до збірки коштів для створення музею. Всі жертводавці будуть належно записані та пошановані. Періодично будемо повідомляти про хід збірки та опубліковувати списки жертводавців. Ви можете зробити свій внесок так: виписати чек на „Ukrainian Catholic Archdiocese of Philadelphia“, позначити „Holodomor Museum in Kyiv“ та відправити поштою за адресою: Archbishop's Chancery, 810 North Franklin Street, Philadelphia, PA 19123. Вам надішлють подячного листа.

Завітайте на сторінку Філядельфійської Архиепархії в фейсбуку: www.facebook.com/archeparchyphilly, знайдіть повідомлення про збірку коштів на створення музею Голодомору в Києві „Creation of the Holodomor Museum in Kyiv“, де можна зробити пожертву. Ви отримаєте електронне повідомлення про отримання коштів.

Завітайте на Інтернет-сторінку Філядельфійської Архиепархії www.ukrarcheparchy.us, натисніть на „Donate via PayPal“, потім натисніть на „Donate for Creation of the Holodomor Museum in Kyiv“ і зробіть пожертву. Листа про отримання коштів буде надіслано за проханням.

Можна скласти пожертви одразу на сторінці музею Голодомору на Інтернетній п'ятформі „Зерна правди“ за адресою: <https://www.zernaprvdy.org/uk/campaigns/sprout-the-grains-of-truth-together-with-his-beatitude-sviatoslav/>. На жаль, листа про благодійну пожертву не буде надано.

Долучайтеся до доброї і дуже потрібної справи створення Національного музею Голодомору-геноциду, який правдиво, цікаво, широко висвітлить жахіття Голодомору, вшанує пам'ять усіх померлих, назве їх, нагадуватиме про звірства сталінсько-радянського режиму в Україні. Це потрібно зробити для наших майбутніх поколінь, для майбутнього України та попередження такого жахіття де-небудь у світі.

З молитвою,

Владика Андрій (Рабій)
Єпископ-помічник Філядельфійський

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Підє потяг до Варшави

КИЇВ. – „Укрзалізниця“ з 4 листопада відновить курсування потягу Київ – Варшава, яке припинили торік у березні через карантинні обмеження. З 21 жовтня діють нові правила безпечних подорожей, запроваджені постановою Кабінету міністрів України. Для поїздки у потягах далекого сполучення пасажирів повинні мати один із документів, що підтверджує: отримання хоча б однієї дози вакцини проти COVID-19; отримання повного курсу вакцинації (міжнародний, внутрішній або іноземний сертифікат про вакцинацію проти COVID-19); негативний результат ПЛР-тесту (чинний 72 години) або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, який чинний 72 години (станом на час посадки у поїзд). „Укрзалізниця“ наразі здійснює залізничні пасажирські перевезення до Молдови, Польщі, Словаччини, Угорщини та Австрії. (Українформ)

■ СБУ викрила злодіїв

КИЇВ. – Кіберфахівці СБУ та спецоргани США провели спільну операцію із викриття „відмивання“ грошей в мережі „Darknet“. Зловмисники за час своєї діяльності легалізували для міжнародних гакерів десятки мільйонів доларів. Для виведення грошей з „тіні“ вони організували масштабну схему, ховалися в мережі, мали багатьох підставних осіб, а також працювали через різні фінансові сервіси. Також зловмисники самостійно виготовляли та продавали флеш-накопичувачі із вірусами, які зламували цифрові гаманці жертв та викрадали з них криптовалюту. Їх вдалося викрити у Миколаєві, в рамках міжнародного співробітництва із органами США. Під час обшуків правоохоронці вилучили комп'ютерну техніку із доказами протиправної діяльності; шкідливі програмно-апаратні засоби; чорнові записи та готівку. (Українформ)

■ Союзники Путіна є в Україні

КИЇВ. – Секретар Ради національної безпеки й оборони Олексій Данилов заявив, що щонайменше три групи впливу з'ясовують між собою, хто представлятиме в Україні інтереси Президента Росії Володимира Путіна, а раніше Віктор Медведчук лідирував у цьому. Зараз між цими групами йде з'ясування взаємин, хто буде тут старшим і представлятиме інтереси Російської Федерації. (Українська правда)

■ Кару платитимуть пасажирів

КИЇВ. – Відповідальність за наявність документу про щеплення або негативного тесту на COVID-19 під час поїздок автотранспортом між регіонами, за винятком легкових авто, покладається на пасажирів. Відповідні зміни внесли на засіданні Кабінету міністрів 20 жовтня. Не поширюється ця норма на перевезення легковими автомобілями, якщо кількість пасажирів там не більше п'яти (без врахування дітей до 14 років). При цьому дозволяється більша кількість пасажирів за умови, що вони є членами однієї сім'ї. Під час перевезень у залізничному та авіотранспорті відповідальність за наявність відповідних документів у пасажирів несе перевізник. (Економічна правда)

■ На конкурс поїде Олена Усенко

КИЇВ. – Переможницею національного відбору на Дитячий пісенний конкурс Євробачення-2021 стала Олена Усенко, яка виконувала авторську пісню „Важіль“. Їй 14 років, вона живе у Білій Церкві і навчається у „Katarpulta Art Music School“. Фінал національного відбору відбувся 24 жовтня на суспільному телеканалі „UA: Культура“ з використанням відеозаписів виконання 11-ма учасниками наживо однієї своєї пісні або піснi, наданої Суспільним для тих, хто на першому етапі відбору не виконував оригінальної пісні. Суспільний телеканал „UA: Культура“ транслюватиме фінал Дитячого пісенного конкурсу Євробачення-2021, який відбудеться 19 грудня у паризькому концерт-голі „La Seine Musicale“. (Українформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Кому найбільше довіряють?

ПАРИЖ. – Глобальна дослідна компанія „Ipsos” 12 жовтня оприлюднила висліди опитувань про те, що думають люди в 28 країнах про 18 різних професій. Найбільше довірою втішаються лікарі (64 відс.), а відтак науковці (61 відс.), вчителі (55 відс.), військовослужбовці (42 відс.), звичайні чоловіки й жінки (38 відс.) та поліцаї (37 відс.). Найменше довір'я мають політики (10 відс.), а за ними – урядові міністри (14 відс.). Військовослужбовцям найбільше довіряють в Індії та США (64 відс.). Також лікарям найбільше довіряють у США (69 відс.). Далі у США після військовиків найбільше довіри мають науковці (62 відс.), учителі (57 відс.) та поліцаї (53 відс.), а найменше – політики (9 відс.). Загалом журналістам довіряють 23 відс. (26 відс. у США), а духовним особам – 25 відс. (але 45 відс. у США та 40 відс. в Іспанії). („www.ipsos.com”)

■ Криза з поліцією в Нью-Йорку

НЬЮ-ЙОРК. – Тисячі поліцаїв, пожежників, працівників термінових медичних послуг і санітарних робітників демонстрували 25 жовтня в Нью-Йорку проти рішення посадики Біла де Блазіо вимагати примусової вакцинації всіх міських працівників до 29 жовтня. Комісар поліції Дермот Шія признав, що досі лише 72 відс. поліцаїв отримали принаймні одну дозу вакцини проти коронавірусу, але сказав, що ті поліцаї, котрі не дотримуються речення, будуть вислані додому без платні. Щоб заохотити міських працівників до вакцинації, Б. де Блазіо запропонував їм 500 дол., якщо отримають щеплення в міських установах де роблять вакцинації. („Newsweek”)

■ США надали вакцину

ВАШІНГТОН. – США безплатно доставили 200 млн доз вакцин проти коронавірусу до країн по всьому світу. Про це написав Державний секретар Ентоні Блінкен 21 жовтня. США надали вакцини понад 100 країнам безкоштовно і без жодних умов, додала заступниця речника Державного департаменту Джаліна Портер. Серед отримувачів вакцин зі США є Україна, яка отримала понад 2 млн доз вакцин виробництва „Moderna” та „Pfizer”. (Голос Америки)

■ Заарештували 150 осіб

ГАґА, Нідерланди. – Правоохоронні органи США та Європи заарештували 150 осіб, причетних до купівлі або продажу нелегальних товарів в інтернеті, в рамках однієї з найбільших операцій проти так званої „темної мережі”, доступ до якої можна отримати тільки при використанні специфічного програмного забезпечення. Понад 26.7 млн євро готівкою та віртуальними валютами було вилучено в рамках операції „Dark HunTOR”, а також 234 кілограми наркотиків і 45 одиниць вогнепальної зброї, повідомили Департамент юстиції США та Європол в окремих заявах 26 жовтня. Серед заарештованих – 65 осіб у США, 47 – у Німеччині, 24 – у Великобританії, четверо – в Італії, четверо – у Нідерландах, троє – у Франції, двоє – у Швейцарії та одна – у Болгарії. Згідно із заявою США, серед вилученого – підроблені ліки, опіюїдні таблетки, понад 152 кілограма амфетаміну, 21 кілограм кокаїну та 32.5 кілограма екстазі. Кероване німецькими правоохоронцями міжнародне розслідування тривало 10 місяців щодо ринку „темної мережі”, яку називають найбільшою у світі і яку вживають для продажу наркотиків, крадіжок даних кредитних карток та поширення шкідливих програм. (Радіо Свобода)

■ Число вбивств зросло

ВАШІНГТОН. – Федеральне бюро розслідувань (FBI) оприлюднило свій річний звіт 27 вересня. В ньому вказується, що число вбивств у США зросло майже на 30 відс. в 2020 році порівняно з 2019 роком. У 2020 році було зареєстровано 21,570 вбивств, а правоохоронні органи заарештували 7.8 млн осіб. Більшість злочинців і жертв мали 20-29 років. („The Hill”)

Розслідують причини смерти українки

САНТА ФЕ, Нью-Мексико. — Поліція продовжує розслідувати обставини трагічної смерти Галини Гатчинс, яку випадково застрелив відомий актор Алек Болдвін під час фільмування 21 жовтня в Санта Фе. В засобах масової інформації 25 жовтня з'явилися репортажі, що члени знімальної групи фільму „Rust” („Іржа”) розважалися зі зброєю, зарядженою бойовими кулями перед загибеллю кінооператорки Г. Гатчинс. Вони стріляли по імпровізованих мішенях. Пізніше саме ця зброя, яку використовували члени знімальної групи, була передана А. Болдвінові асистентом режисера, який був переконаний, що пістолет безпечний, бо мав мати сліпі набойі. А. Болдвін у фільмі грає бандита, 13-річного онука якого звинувачують у ненавмисному вбивстві.

Г. Гатчинс намагалися врятувати, але вона померла від поранень у лікарні. Поранений також і режисер фільму, 48-річний Джоель Саузу.

Галина Гатчинс

Загибла – 42-річна Г. Гатчинс, головна операторка фільму, мала громадянство України. Г. Гатчинс (дівоче прізвище Андросович) народилася в селі Городець на Житомирщині в родині військового моряка. Батько служив у Мурманську, і родина там довго жила, а потім повернулася в Україну. Закінчила студію міжнародної журналістики в Київському національному університеті. У 2015 році закінчила Американський інститут кіно в Лос-Анджелесі й зробила успішну кар'єру кінооператора, знявши понад 30 фільмів. У 2019 році журнал American Cinematographer назвав її однією з „висхідних зірок” американської кінематографії.

У заяві Міжнародної гільдії кінематографістів йдеться, що смерть Г. Гатчинс стала приголомшливою вісткою та жахливою втратою.

Залишила чоловіка й дев'ятилітнього сина Андроса (від дівочого прізвища).

„ТСН”, ВВС, Укрінформ

Алек Болдвін

Нове дослідження про Лесю Українку

Георгій Лук'янчук

Про Лесю Українку в різні часи написано й говорено багато. У радянські часи вона поставала соціалісткою, революціонером-демократом.

„Послідовна речниця української ідеї, цілковито незалежна від російських впливів поетка, іронічна й скептична в оцінці імперських авторитетів і цінностей мислителька. Свого часу було зроблено все можливе, щоб такої Лесі Українки ми не побачили. Її цензурували надзвичайно пильно, адже в радянському іконостазі вона мала постати бездоганною предтечею соціалістичного реалізму”, – підкреслює літературознавиця Віра Агеєва. Саме про це йшлося на презентації нового дослідження професорки Національного університету „Києво-Могилянська академія” В. Агеєвої „За лаштунками імперії”, яка відбулася в столичній книгарні „Є” 23 жовтня.

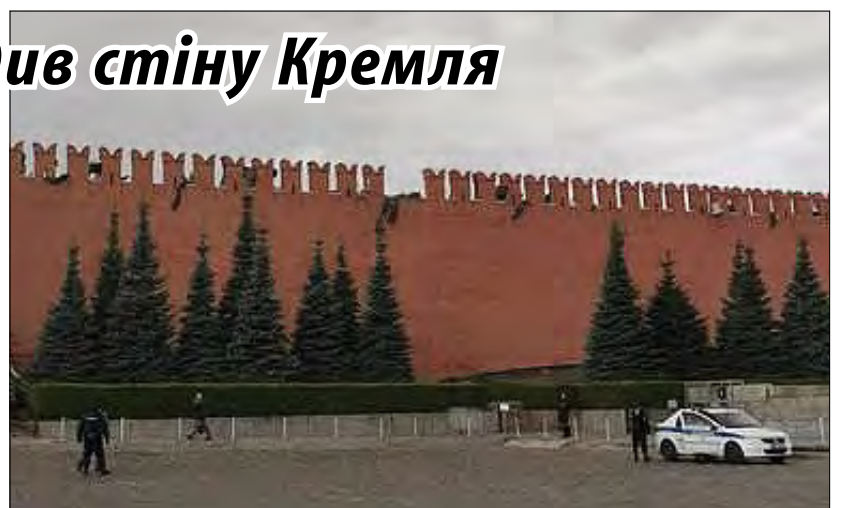

Професорка Віра Агеєва представляє книгу. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Вітер пошкодив стіну Кремля

МОСКВА. – 22 жовтня сильний порив вітру у Москві зірвав рштування, які зруйнували один із зубців кремлівської стіни. Ще декілька зубців пошкоджені.

У кінці 1990-их років ураган завдав схожих руйнувань. Тоді сильний порив вітру з боку Кремлівської набережної повалив у саду дерево, яке теж упало на стіну і зламало три зубці.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Книгу представили у Софійському соборі

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – У Національному заповіднику „Софія Київська“ відбулася загальнонаціональна презентація книги „Українська державність: історико-правничі нариси“. Унікальна книга-фоліант під час презентації у древньому Софійському соборі зайняла своє почесне місце поряд з клейнодами і булавою гетьмана Івана Мазепи, котра згодом перейшла до Пилипа Орлика, та оригіналом „Пактів і конституції прав і вольностей війська Запорозького“, які прибули із Швеції і виставлені під омофором святої Оранти.

Керівник проекту, голова Всеукраїнської правозахисної організації „Меморіал“ ім. Василя Стуса Степан Кубів (зліва), Митрополит Київський та всієї України Православної Церкви України Епіфаній та Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук під час презентації в Софійському соборі. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Керівник проекту, голова Всеукраїнської правозахисної організації „Меморіал“ ім. Василя Стуса Степан Кубів (зліва), Митрополит Київський та всієї України Православної Церкви України Епіфаній та Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук під час презентації в Софійському соборі. (Фото: Георгій Лук'янчук)

книга „Українська державність“ обсягом майже тисячу сторінок, до якої увійшли понад 20 нарисів відомих українських істориків і правників, філологів, богословів і журналістів стала основою указу Президента України Володимира Зеленського для встановлення Дня Української Державності, що буде відзначатися щорічно 28 липня.

Унікальне видання підготовлене з ініціативи Всеукраїнської правозахисної організації „Меморіал“ ім. Василя Стуса у співпраці з Мистецьким фондом ім. Короля Данила, Інститутом історії НАН України, юридичним журналом „Право України“, парламентарською газетою „Голос України“. Згідно з указом Митрополита Епіфанія за роботу над створенням книги відзначено низку осіб.

Єдина в Україні поетична алея

Світлана Орел

ЗНАМ'ЯНКА, Кіровоградська область. – У містечку облаштували поетичну алею. Ініціаторами проекту стала молода родина Віталія та Христини Зайченків. Втілено його з фінансовою допомогою Європейського Союзу та Британської ради в Україні. В. Зайченко вважає, що така поетична алея – єдина в Україні.

У центрі Знам'янки встановили шість лавок у формі розкритих книг. З металу та дерева виготовив їх місцевий коваль Вадим Кучер. Він розповів, що більше місяця займався цією роботою, використав шість листів металу та 120 брусків.

Поряд з лавками на металевих табличках напи-

Поетична алея у центрі Знам'янки.

сані вірші місцевих жителів. Твори відомих українських поетів можна прочитати, навівши свій мобільний телефон на таблички. Також можна познайомитися з біографією Ліни Костенко, Тараса Шевченка, Івана Франка, інших поетів та їхньою творчістю.

Вперше застосували...

(Закінчення зі стор. 1)

122 мм та мінометів калібру 120 мм.

Внаслідок ворожих обстрілів загинув український військовий. Збройні сили України відкривали вогонь у відповідь.

Прессекретар російського президента Дмитро Песков заявив, що постачання Україні турецьких ударних дронів „Байрактар ТБ2“ „потенційно

може призвести до дестабілізації ситуації на лінії розмежування“.

„Байрактар ТБ2“ – турецький ударний оперативно-тактичний середньовисотний безпілотний літальний апарат з великою тривалістю польоту. Розробка і виробництво компанії „Байкар Макина“. У 2018 році Україна закупила шість апаратів у Туреччині. Успішні випробування ударних турецьких безпілотників Ваурактар пройшли в Україні ще в березні 2019 року.

Укрінформ, „Комерсант“

АМЕРИКА | СВІТ

■ Професор судить університет

ЛОС АНДЖЕЛЕС. – Проф. Гордон Клайн з Каліфорнійського університету подав позов проти університету 27 вересня. Влітку 2020 року один студент написав йому, що він повинен ставитися „поблажливо“ під час надання оцінок афроамериканським студентам через расові заворушення, які проходили країною. Г. Клайн відписав, що це було б несправедливо і образливо для темношкірих студентів. Він запитав, що робити, коли студент є напівчорний, або змішаної чорно-азійської раси? Ще того самого дня зібрано 20 тис. підписів студентів до адміністрації школи, вимагаючи усунення його з посади. Три дні пізніше університет звільнив його, але через три тижні комітет Академічного сенату школи привернув йому посаду, кажучи, що професор має право вирішувати, які надавати оцінки. У своєму позові Г. Клайн вказує, що університет очорнив його репутацію, і що він втратив свої додаткові праці як радник адвокатських фірм та інших корпорацій. („Newsweek“)

■ Засновник Фейсбуку дав 1.3 млн дол.

НЮ-ЙОРК. – Засновник соціальної мережі „Фейсбук“ Марк Цукенберг і його дружина Прісіла Чан пожертвували 1.3 млн дол. для 11 єврейських організацій. Про це повідомили єврейські філантропічні видання 20 вересня. Дві організації є національними, одна з них організовує обіди щосуботи для молодих євреїв, а друга роздає безкоштовно єврейські дитячі книжки й музичні записи. („Jewish Telegraphic Agency“)

■ Нове розпорядження щодо вакцинації

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден підписав розпорядження 25 жовтня про нові вимоги щодо вакцинації для більшості чужоземних осіб, подорожуючих повітряним транспортом, та визнав деякі обмеження для подорожей з Китаю, Індії та більшості країн Європи. США наклали ці обмеження в березні 2020 року, коли розпочалася пандемія коронавірусу. Тепер, починаючи з 8 листопада, США скасують обмеження для повністю вакцинованих осіб, що подорожують повітряним транспортом з 33 країн. Будуть зроблені винятки для осіб, які мають медичні перешкоди до вакцинації. Білий Дім видав точні вимоги авіолініям, щоб вони могли впевнитися, що чужоземні подорожні отримали вакцинацію перед тим, як полетять до США. Центри контролю захворювань (CDC) сказали, що приймуть подорожніх з будь-якою вакциною, яка є підтверджена урядовцями США або Світовою організацією охорони здоров'я. Чужоземні повітряні подорожні мусять представити докази своєї вакцинації від офіційних джерел, а авіолінії мусять підтвердити їх. Міжнародні повітряні подорожні мусять мати доказ негативного тесту на коронавірус, який був взятий до 72 годин перед відлетом. Невакциновані особи, яким зроблено виняток, мусять представити доказ негативного тесту на коронавірус, який був взятий до 24 годин перед летом. („Reuters“)

■ „Космос-2551“ згорів в атмосфері

БОСТОН. – Російський космічний апарат „Космос-2551“ 21 жовтня згорів в атмосфері Землі через півтора місяці після запуску. Американське метеоритне товариство отримало понад 80 повідомлень про те, що в штаті Теннесі та Мишиген у небі фіксується палаючий об'єкт. З'ясувалося, що на численних відео відображений російський супутник „Космос-2551“, який 21 жовтня увійшов в атмосферу Землі. Як повідомив астроном Джонатан Макдавелл, об'єкт повністю згорів в атмосфері. З моменту запуску на орбіту 9 вересня, супутник не реагував жодні сигнали. Російський супутник важив приблизно 500 кілограмів. „Космос-2551“ належить до класу Емка. Експериментальний космічний апарат призначався для оптичної розвідки. (space.com)

Самозгубна ізоляція Росії

Нікого в політичному звіті не здивувала ця новина з уст очільника путінської дипломатії Сергія Лаврова: з 1 листопада Росія повністю згортає діяльність свого постійного представництва при штабквартирі НАТО. Причиною цього рішення Лавров назвав позбавлення Брюссельської акредитації восьми працівників представництва, що, мовляв, „унеможливило його нормальну працю“. Певна річ, він „скромно“ промовчав, що тих вісім росіян займалися в НАТО шпигунством, а не дипломатією. Формально представництво діє з початку 2000-их років, однак, добре відомо, що діє не в ім'я партнерства з Заходом, а як ворожа до нього пропагандистська структура.

Путінська Москва самозгубно ізолюється від світового демократичного співтовариства, безпідставно звинувачуючи його у „русофобії“. Це слово Лавров повторює, як мантру, в кожному своєму виступі – і годі не захопитися його напівфабрикованим феноменальним талантом бачити тріску в чужому оці і не бачити колоди у своєму. Вгадується за його спиною величезна шістьсотрічна школа, перейнята від часів Золотої Орди і „вдосконалювана“ всіма царями, починаючи від Петра I, котрий у найлегший спосіб поліпшив імідж імперії – переназвав її з Московії на Росію. Головне – назвати гарно, головне – вигляд, а не сутність.

Але саме ця невикорінена „традиція“ й спричиняє відсадування від Росії всіх сусідніх з нею народів. І натепер кремлівський режим опинився у фатальній самотності – саме через невміння і небажання порозумітися з рештою людського світу.

Хтось може заперечити – ні, вірним другом Москви є Пекін. Ледве чи Пекін може будь-кому бути вірним другом. Але, мабуть, учителем в дипломатії стати міг би: китайці геніяльно вміють не сказати правду, але ніколи не брешуть – ні собі, ні іншим. Москва ж у брехні – неперевершена. Як їй з цим вдається жити – загадка. Абсолютно неможливо зрозуміти, чому це віками отруюване Кремлем суспільство не шукає на цю хворобу ліку. Може, тому, що вона вже невиліковна?

Свіжий випадок: Лавров знову, вже вкотре, обурювався „русофобією“ і навіть „шовінізмом“, виступаючи нещодавно на московському форумі з нагоди 80-их роковин початку „Великої вітчизняної війни“. Але як же промовисто називався той форум: „Перемога буде за нами!“. Над ким перемога? Хто на вас збирається нападати? Про чий шовінізм ви, запеклі шовіністи, говорите? Як вас з цією невиліковною брехнею свята земля досі носить?

Що це за дипломатія така – звинувачувати когось у русофобії, будучи тим часом головною її причиною? Чому це раптом не лише Україна чи Литва, чи Естонія, чи Латвія, чи підневільні народи Кавказу, але й Польща, але й Чехія, але й Румунія відвертаються від Москви, намагаються якнайдалі втекти від неї? Тому що вже добре знають її, тому що ніколи від неї нічого не чули, крім брехні, ніколи нічого не бачили, крім агресивності й імперської зверхності, крім брутально-жалюгідного зазіхання на світове панування.

Поставтеся нарешті, пане Лавров, до сусідніх народів не як завоювальник, не як фальсифікатор історії, а як добрий сусід – і русофобія моментально зникне. Заберіться з українського Донбасу, з українського Криму – й українці першими переконаються у недоцільності русофобії.

Дипломатія – це здатність розуміти і поважати інших. Вперто не розуміти і вперто зневажати інших – найголовніша причина русофобії в усьому світі.

ІСТОРІЯ

Імперія в історії – добро чи зло?

Анатолій Шорохов

300 років тому, 2 листопада 1721 року (за новим стилем), сталася сумна подія: на мапі світу з'явилася ще одна імперія. В цей день на урочистому засіданні російського сенату цар Петро Романов прийняв титул „батька Вітчизни та імператора Всеросійського“.

Взагалі, імперії – не таке вже й позитивне, а скоріше негативне явище світової історії. Кожна з імперій, починаючи з найдревніших – Ассирійської та Перської, це низка безперервних війн і завоювань, загибелі і страждань великої кількості людей. Російська імперія – продовжувачка цих „славних“ традицій. За Петра Першого була завойована частина балтійських земель, за Катерини Другої – Крим, так звана „Новоросія“ (фактично землі, заселені козаками й татарами), частина Польщі, за їхніх наступників – Закавказзя, Бессарабія, Фінляндія, Середня Азія.

Щоби зрозуміти ціну, сплачену цими народами, достатньо згадати кілька влучно сказаних слів Тараса Шевченка: „А сльоз, а крові? Напоїть всіх імператорів би стало“. Для Т. Шевченка „імперія“, то не лише відсутність повної свободи й кріпацтво (як в Україні), а й відсутність демократії (навіть у тих частинах держави, де не було кріпацтва). Тому в імперії „од молдаванина до фіна на всіх язиках все мовчить, бо благоденствує“. Таке мовчазне „благоденствіє“

найкраще характеризує державний устрій Росії, де єдиною особою, яка мала право на вирішення всіх питань, був „помазанник Божий“ – сам імператор. Всі інші – то лише виконавці його „августійшої волі“.

Імперії проіснували до початку ХХ століття. Наймогутніші розв'язали Першу світову війну. І благополучно розвалились. Тиранії, які прийшли їм на зміну – Радянський Союз і Третій Райх, були ще гіршими, бо встановили повний тоталітаризм і гноблення підвладних їм народів. І прагнули до світового панування; чим це скінчилося – ми всі знаємо. В сучасному світі клясичних імперій немає, хоча деякі держави зберегли імперську ідеологію. Найяскравіший приклад – Російська Федерація. Її непомірні імперські амбіції, прагнення до захоплення нових земель є джерелом великих втрат для українців, вічного неспокою для всіх сусідніх народів.

То чи є майбутнє у „Російської імперії“ та інших держав, які хочуть претендувати на „імперську роллю“? Американський вчений Жерар Ролан (Каліфорнійський університет) нещодавно заявив: „Імперії приречені. Майбутнє – це світ малих демократій, які співпрацюватимуть на основі правил“. Серед них, напевно, знайдеться місце і Україні та іншим дружнім країнам, які житимуть у світі без страху очікування несподіваних вторгнень, з надією на краще майбутнє.

Трагічна доля художника Михайла Бойчука

Наталія Осипчук

30 жовтня 1882 року в селі Романівка Тербовлянського повіту, що тоді перебувало в складі Галицького Королівства, народився український художник, маляр-монументаліст, засновник самобутньої школи українського мистецтва „бойчукізм“ Михайло Бойчук, член Наукового товариства ім. Шевченка, Українського наукового товариства. Один із засновників монументального мистецтва ХХ ст., представник „Розстріляного відродження“. Батько його опікувався великою родиною, тож малярські здібності сина розгледів сільський вчитель, який заговорив про малярські здібності хлопця. Бо розмова з батьком Левонтием не складалася: той не розумів, навіщо відпускати на навчання дорослого сина, коли 10 гектарів землі потребували робочих рук? Усе ж Михайло зміг навчатися в малярській школі у Львів, згодом у Школі красних мистецтв Кракова. На допомогу йому прийшов відомий меценат, Митрополит Андрей Шептицький. Далі – блискучий злет і перші вагомні здобутки. М. Бойчук організує виставки у Львові і Кракові, отримуючи схвальні відгуки в пресі.

„Переїжджає в Париж і ще активніше продовжує працю на ниві мистецтва. Там отримує визнання видатних майстрів пензля тогочасної

Франції за новий напрямок у мистецтві – монументалізм. Бере активну участь у постійних виставках, які сам організує; досягає високої майстерності у царині мистецтва“, – пише автор книжки „З плеяди великих“ про братів-художників Михайла і Тимофія Бойчуків Антін Субчак.

Саме в Парижі у нього виникла думка „зробити мистецтво добром, надбанням народних мас“. Під керівництвом М. Бойчука утворилася група так званих „бойчукістів“: Микола Касперович, Софія Бодуен-де-Куртене, Софія Налепинська. Усі вони свідомо пішли на авторське самозречення, працюючи колективно. Вивчаючи в Парижі історію мистецтв, художники невдовзі прийшли до орієнтації на мистецтво Візантії й Київської Русі, вбачаючи у ньому вершинні явища художньої творчості. Саме на таких засадах М. Бойчук прагнув розпочати відродження нового українського мистецтва.

У 1909 році М. Бойчук заснував майстерню неовізантійського мистецтва, яка стала початком його творчої школи. Крім того, у Парижі Михайло Бойчук одружився зі своєю ученицею Софією Нелепинською. Повернувшись в Україну у вересні 1910 року, М. Бойчук почав працювати у заснованому Митрополитом А. Шептицьким Національному музеї.

(Закінчення на стор. 11)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

НОВИНИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В УКУ почали програму „Сила дівчат“

Центр Союзу українок Америки (СУА) з жіночих студій Українського католицького університету (УКУ) разом зі службою у справах дітей Львівської міської ради став партнером просвітницької програми „Girl Power“ („Сила дівчат“) для дівчат-підлітків з дитячих будинків у Львові та Львівській області.

Програму здійснює благодійний фонд „Благомай“ за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні разом із його експерткою Тетяною Подобінською-Штик.

Дівчата у підлітковому віці особливо потребують належного прикладу і базових знань про гігієну, права та обов'язки, фінанси, подолання складних життєвих ситуацій. Саме програма „Girl Power“, яка є першою в Україні унікальною школою для дівчат з дитячих будинків, допомагає у підвищенні обізнаності серед дітей-сиріт.

Центр СУА з жіночих студій УКУ у липні цього року вже працював з дівчатами підліткового віку з багатодітних малозабезпечених сімей та сімей, що опинились у складних життєвих обставинах, у рамках проекту „Дорослішай впевнено!“, який проводили за фінансування СУА. Маючи певний досвід праці з такою аудито-

рією, працівники Центру проводять навчання для дівчат-підлітків щонеділі на базу УКУ.

„Дівчата з інтернатів, дитячих будинків чи сімей зі складними життєвими обставинами найчастіше стають жертвами різних маніпуляцій через незнання своїх прав і особистих кордонів. Тому ми хочемо, щоб завдяки цій програмі вони зрозуміли, що є передусім ціннісним, – розповідає керівниця Центру СУА, доцентка катедри біблійних наук УКУ, віцепрезидентка Європейської асоціації жінок-богословів Галина Теслюк.

Лише у 2020-2021 роках в освітньому проекті „Girl Power“ взяли участь 80 дівчат із дитячих будинків Києва та 20 учасниць в онлайн-форматі зі Хмельницької, Сумської областей та Маріуполя. Другий, більш масштабний, потік проекту розпочався у вересні. Крім Львова, впродовж дев'яти місяців, навчання будуть проводитися у Києві, Донецькій й Луганській областях (підконтрольних Україні територіях), Нікополі та Запоріжжі.

За умовами проекту дівчат ділять на потоки, по 20 осіб у кожному. Відтак вони пройдуть шість навчальних модулів.

У Львові дівчата вже послушали лекції від психологині Центру здо-

Учасниці програми „Сила дівчат“.

ров'я та розвитку „Коло сім'ї“ Ольги Іваненко під назвою „Я – гарна. Прийняття себе через призму образу тіла“ та акушерки-гінекологині Ірини Кучки „Між нами дівчатами“.

Під час другого модулю дівчата перенеслися в минуле з викладачкою УКУ Іриною Старовойт, згадуючи жінок, які вперше захищали свої права щодо рівня заробітної плати, можливості голосувати, здобувати освіту, розвиватися професійно. Спільно з Іриною Іваник дівчата

обговорили важливість самоосвіти в житті кожної молодої людини та її безпосередній вплив на особисту ефективність.

Координаторка освітніх проектів благодійного фонду „Благомай“ Христина Єрмакова розповідає, що багато дівчат, щоб потрапити на заняття, добираються з теренів області.

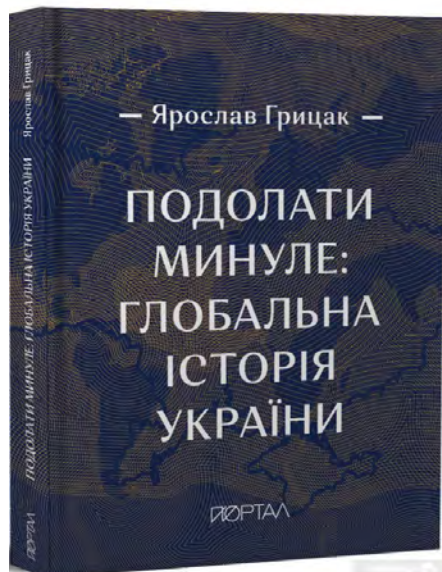
Навчання завершиться 22 травня 2022 року урочистим випуском, на якому зберуться всі учасниці проекту.

Грицак презентує нову книгу

ЛьВІВ. – „Подолати минуле: глобальна історія України“ – під такою назвою в листопаді вийде нова книга історика, професора Українського католицького університету (УКУ) Ярослава Грицака. У книзі, над якою автор працював близько 15 років, він аналізує минуле для того, щоб краще зрозуміти, де зараз є Україна та світ, і куди б ми могли рухатися далі.

За словами автора, можна порівнювати Україну з Польщею, Аргентиною, Китаєм чи Росією. Але це не є добрим шляхом, адже всі порівняння „культуають“. Для того, щоб подолати обмеження національної порівняльної історії сучасна історіографія пропонує нові виходи – гльобальну історію.

„Я вважаю, що гльобальний контекст є добрим мірилом, щоб оцінити ситуацію в Україні. У своїй книжці я показую, що ми не можемо зрозумі-

ти більшості гльобальних подій української історії, таких як Голодомор, Перша і Друга світові війни, поява Тараса Шевченка, якщо не подивимося на них крізь гльобальну призму. Цей контекст дозволяє нам краще бачити зв'язки, яких ми раніше не бачили, чи навіть не підозрювали про їхнє існування. Тож гльобальна історія – це добрий інструмент, яким можна найкраще визначити наш діагноз. У моєму випадку це питання: чому Україна не може вирости, а надалі залишається у своїх „дитячих хворобах“, таких як корупція, нестабільність демократичних інституцій, тяглість реформ, бідність, попри величезні природні та людські ресурси тощо“.

Перша презентація книги „Подолати минуле: гльобальна історія України“ Я. Грицака запланована на другу половину листопада – першу половину грудня цього року. Автор планує провести її в УКУ.

Відділ інформації УКУ

Учасники презентації книги професора Ігоря Скочилися.

Діана Мотрук

В УКУ 13 жовтня під час наукового семінару програми „Київське християнство“ презентували перший том книги „Замойський провінційний собор Руської Унійної Церкви 1720 року“, що вийшов у видавництві університету з благословення Глави і Отця УГКЦ, Великого канцлера УКУ Святослава. Книга є однією з останніх масштабних праць покійного професора УКУ Ігоря Скочилися.

До її завершення і публікації долучились Центр релігійної культури ім. І.Скочилися, Філософсько-богословський і Гуманітарний факультети, катедра історії УКУ спільно з Львівським відділенням Інституту української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського. Загалом, над проектом, який тривав близько трьох років, працювали 25 вчених з України, Білорусі та Польщі. Видання налічує 904 сторінок.

У книзі є історичний нарис І. Ско-

чилися, присвячений історичній культурній пам'яті уніятів про Замойський провінційний собор. Відтак у п'яти розділах містяться наукові статті-впровадження до історичних матеріалів, які вдалося зібрати.

Фундаментальну працю за підтримки фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів та українських меценатів вдалося видати до 300-ої річниці Замойського провінційного собору Руської Унійної Церкви, що став другим в історії Церкви собором з часу проголошення Берестейської унії.

Метою видання є змінити дотеперішнє сприйняття Замойського собору за допомогою сучасної методології наукових досліджень та введення нових джерел. За словам дружини І. Скочилися докторки Ірини Скочилися, у цій книзі науковці намагалися не лише представити події Замойського собору, а й його рецепцію, культурно-історичну та еклезіологічну пам'ять систематичного вивчення християнської церкви.

Ярослав Грицак

ОСІНЬ УКУ В АМЕРИЦІ

EVENTS IN THE US **UCU AUTUMN**

2021 EAST COAST

VIRTUAL FUNDRAISER TO SUPPORT THE UKRAINIAN CATHOLIC UNIVERSITY

SUNDAY, NOVEMBER 7, 2021 2:00 EST

KEYNOTE SPEAKERS:

ANDY HUNDER

NATALIYA POPOVYCH

MUSICAL ENTERTAINMENT:

MARIA BURMAKA

LEARN MORE AND ORDER TICKETS

ОСІНЬ УКУ В АМЕРИЦІ

EVENTS IN THE US **UCU AUTUMN**

Please join Midwest Friends of Ukrainian Catholic University for an intellectual and celebratory fundraising evening to support our talented students and faculty!

V I R T U A L

SUNDAY, NOVEMBER 14, 2:00 p.m. CT / 3:00 p.m. ET

KEYNOTE SPEAKER:
OKSANA MARKAROVA
Ambassador of Ukraine to the United States

ADDITIONAL SPEAKER:
BORYS GUDZIAK
Archbishop-Metropolitan

ADDITIONAL SPEAKER:
ANDRIY SADOVYY
Lviv Mayor

ENTERTAINMENT:
Further details to be announced soon!
We look forward to your participation in our virtual fundraising event!

LEARN MORE AND ORDER TICKETS

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Святкували у Пармі

Співають (зліва): Андрій Лозовий, Олександра Дронь, Віта Дронь, Ярослав Рудий. (Фото: Олександр Федорчук)

Олександр Федорчук

ПАРМА, Огайо. – 10 жовтня в Українській баптистській церкві „Нове життя“ в Пармі відбулося подячне Богослужіння. Для цієї урочистості храм оздобили китицями квітів та плодами з полів і садів. Після молитви, в якій проповідник церкви Микола Положевець закликав Божої присутності і благословіння на дане служіння, храм наповнився величним співом гурту „Нова пісня“.

Пастор Федір Дежнюк наголосив у проповіді на важливість праці християнина на Господній ниві. Кожен має бачити сиріт, знедолених, калік і підтримувати тих, хто

потребує опіки.

У молитві пастори Роберт Бланк з Польщі, В'ячеслав Палій з Балтимору, Меріленд, і Ф. Дежнюк разом з присутніми подякували Богові за дари.

Пастор Р. Бланк висловив привітальне слово та заспівав під власний акомпаньямент на фортепіяні. Старший диякон Анатолій Сойко базував свою проповідь на віршах Книги Пророка Авакума, який писав, що якби навіть врожаю не стало і худоба пропала, все рівно він тішитися би Господом.

Пастор В. Палій зачитав історію з десятима людьми, хворими на прока-

(Закінчення на стор. 12)

Сцена з „Лісової пісні Яри“.

Аврелія Граб, Леся Раковська

Нью-Йорк. – 13 травня 113-ий Відділ Союзу українок Америки (СУА) в Нью-Йорку мав віртуальну зустріч з Вірляною Ткач, мистецьким керівником „Yara Arts Group“ при експериментальному театрі „La MaMa“. Ця подія відбулася в рамках святкувань 150-ліття від дня народження Лесі Українки і була присвячена трьом новим інтерпретаціям „Лісової пісні“ пера Вірляни Ткач.

Голова відділу Орися Стрижак, представила Вірляну Ткач і розповіла як текст Лесі Українки перетворився у „Лісову пісню Яри“.

1993 року Вірляна Ткач разом з

Вандою Фиппс, зробили переклад „Лісової пісні“ з української на англійську мову і отримали за це нагороду року „National Theatre Translation Fund Award“. Користуючись перекладом, Вірляна Ткач створила декілька вистав, базованих на цій драмі. Першими стали творчі майстерні в театрі „La MaMa“ і в Bucknell University, а далі двомовна вистава „Yara's Forest Song“ („Лісова пісня Яри“) представлена в театрі ім. Леся Курбаса у Львові та в „La MaMa“ у Нью-Йорку (1994). Майже через 20 років Вірляна Ткач створила імерсивну версію „Лісової пісні“ під назвою „Fire Water Night“ („Вогонь Вода Ніч“).

(Закінчення на стор. 12)

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

30 річний незмінний відсоток

2.994% APR*

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

*APR as of 3/24/2021 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 1-4 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ПОДОРОЖІ

Вітрильник „Еней“ долає Індійський океан

(Продовження з попереднього числа)

19 вересня

Два дні іду курсом фордевінд. Добра швидкість і підрулювач тримає курс. Раз на дві-три години бічна потужна хвиля з білою шапкою піни все таки збиває з курсу. Біла піна шипить, як змія, і за кілька секунд наперед знаю, що буде удар у борт. Тоді одне або інше вітрило зашкаторює, тобто повертається до вітру протилежним боком. Човен зупиняється, і треба від'єднувати підрулювач, виправляти курс. На цьому курсі найбільше розгойдує. Цієї ночі так хитало, що вирвало кріплення акумуляторних батарей і зрушило їх з місця. Вони, в свою чергу, вирвали дрот, що йде до монітору зарядки батарей. Батареї я закріпив, а з дротом – складніше, бо пошкодилося з'єднання. Спробую віднести до електронної майстерні при нагоді. Крім того, внаслідок розгойдування замотався довкола радарного рефлектора, що високо на щоглі, фал підтримки гіка. Коли розвиднілося, вдалося досить легко розмотати. Індійський океан продовжує робити свою справу.

21 вересня

Вчора був день відпочинку – майже штиль. Перед сильним вітром. З хвилини на хвилину чекаю підсилення вітру вдвчі. Взяв рифи. Поїв наперед. Ніби готовий. Хоча ніколи не знаєш напевно. Перед циклоном проходить досить чітка межа безвітря і вітру – смуга дощу. Саме в ній я тепер знаходжусь. Це до ранку.

Прийшов вітер. Починають рости хвилі. Іду курсом бейдевінд – гостро до вітру. „Еней“ скаче з хвилі на хвилю, падає носом вниз і сильно б'ється об воду. Так буде приблизно добу. Після чого вітер має трохи стихнути. Тоді спробую повернути на захід, в бік Маврикія. Якщо ж не вдасться утримувати курс, продовжу рухатися на південь, до центру циклону, де вітру нема зовсім. Треба буде знайти точку в перехідній зоні з помірним вітром і утримуватися на цій межі.

Через годину відвернув на захід градусів на 20. Курс бейдевінд і круті хвилі – це занадто суворі комбінації при сильному вітрі: човен б'ється об воду. Зайве навантаження. Курс з більшим кутом до вітру – спокійніший. Як вітер стихне, поверну знов південніше.

Але це був тільки початок. Пориви вітру досягли понад 30 вузлів, хвилі – короткі, круті, до п'яти метрів, не дали змоги використовувати підрулювач. Чотири години я вручну йому

допомагав, але втомився і вирішив лягти в дрейф. Для цього треба перекинути геную на навітрений борт. Помітив, що під тиском вітрила обірвався лейзіджек (мотузка, що підтримує вітрило) з підвітренного боку, і обірваний кінець тягнеться по воді. Дістав його багром і прив'язав до стійки біміні... Прийшла хвиля і нас розвернуло. Гік самовільно перекинувся на іншу сторону, як звичайно, з гуркотом і тріском. Гікашкот закрутився кругом себе кілька разів. Не розумію чому гік перескочив. Адаж я спеціально прив'язав його, щоб цього не сталося. Все ж треба скрутити геную. Почав скручувати – не йде. Виявляється, канат закрутки генуї якимось чином вискочив з катушки. Очевидно, після удару тієї хвилі. Поповз на ніс поправити – не вдалося. Знов почав приводитися і потрошки таки закрутив частину вітрила. Підтягнув шкотовий кут генуї на навітрений бік, вибрав грот, і зробив поворот, щоб поставити човен на курс. Гік знов перескочив, тепер запляновано, але потягнув за собою обірваний лазіджек, якого вітер встиг закрутити кругом шкота, і який зачепився за стійку біміні, готовий її зламати. Я вихопив ножа і перерізав мотузку. Ніби все стало на місце. Глянув наверх – сюрприз: генуя розірвана у двох місцях. Не витримала таких різких маневрів. Підтягнув вітрило так, щоб розірване місце мало найменше навантаження, і заліз у каюту сохнути.

Тепер сиджу і думаю, як бути далі. Прогноза погоди не виглядала такою серйозною, як ото сталося. І я хотів пройти вітрову зону якнайшвидше – „Еней“ йшов сім вузлів і більше. Якби знав, ліг би в дрейф відразу. Тепер гловне, щоб порване вітрило витримало натиск вітру, поки він стихне. Я маю ще одну геную, але міняти вітрило при такій погоді – нереально. Вітер почне стихати через добу. А тоді діяти за обставинами. До Маврикія – ще більше тисячі миль.

Виглянув назовні – ще одне пошкодження: вітер порвав частину спреїгуду (товсту пластикову плівку спереду, що захищає від вітру і бризок). Що далі?

22 вересня

Сиджу всередині майже весь час. Ніякої романтики під вітрилами в цій частині світу. Під ранок вітер справді трохи стих, але все ще занадто сильний, щоби міняти вітрило. Порване вітрило тримається, хоча дірка потрошки збільшується під поривами вітру. Перевірив прогнозу погоди. На

Вид на марину в Реюніоні.

мій жаль, вона змінилася – показує більше вітру попереду. Може завтра знов зміниться, тепер у кращій бік?

Морські лоцїї попереджають про постійний вітер і хвилі в Індійському океані. Деякі рекомендують триматися нижче 12 градуса широти – там ніби спокійніше. Хоча сьогоднішня мапа вітру показує майже те саме, що й тут, на 20-му градусі. Якщо йти 12-тим градусом, тоді без зупинок аж до Африки – Мадагаскар все ще закритий для туристів.

23 вересня

Вночі вивісив білий прапор. Шматок білої тканини – це все, що залишилося від генуї – найбільшого вітрила, що спереду човна. Очевидно, прийшов його час. На ньому була дірка, навіть дві, які поступово збільшувалися під поривами вітру. Я все чекав, коли вітер стихне, щоб його зняти і поставити інше. Вранці саме збирався це зробити. Але рівно о 12-й ночі по бортовому годиннику, наче в казці, – бум! Шквал розірвав його на шматки. І одночасно почалася коротка, але сильна злива. Вночі нічого не видно і можна наробити дурниць, якщо спробувати навмання щось виправляти. Тому залишив все до ранку. Вже починає світати.

З великими зусиллями зняв, вірніше зрізав, розірвану геную. Два шматки порваного вітрила вітер закрутив довкола форештага (трос спереду вітрильника, на якому кріпиться генуя або стаксель) в різні боки на висоті 10 метрів – ніяк не дістати. Поставив іншу. Пробував розкрутити геную, повертаючи човен у протилежному напрямку під двигуном. Але він не витримав натиску хвиль більше 20 хвилин і заглож.

Втомився сильно. Але все в порядку, рухаюся з гарною швидкістю в потрібному напрямі, вітер помірний і наступні два дні повинен стихати.

25 вересня

Справді, останні два дні були порівняно приємними. Навіть не було шквалів. Сьогодні вітер очікувано підсилюється до 23 вузлів і, як звичайно, нагнав короткі, агресивні хвилі і дощ. Все ж, 23 вузли з поривами до 30-ти – краще, ніж 30 з поривами до 35-ти. Вітровий підрулювач тримає курс між поривами. Вони приходять приблизно кожних десять хвилин, і тут треба підключати руки. Інакше човен розвертає до вітру, починає тріпатися генуя, вібрувати стоячий такалаж, а від цього труситися весь човен. Деколи здається, що вони навмисне чекають, коли я сяду або ляжу, щоб відразу мене підняти на ноги і змусити бігти до штурвалу.

Особливо вночі. І, звичайно, хвилі. Від них уся біда. Великі, до чотирьох метрів, менші, з білими шапками і без, неорганізовані і дуже потужні. Буквально океан енергії! Я не раз перелітав на інший бік човна і набивав синці, коли якась неритмічна і тому неочікувана хвиля вдарила в борт, різко нахилиючи човен, деколи повертаючи його в сторону, перекочуючись через палубу і проникаючи всередину каюти через вентиляційні отвори. Зауважив, що виробилася специфічна інтуїція – за одну-дві секунди до того, як має прийти хвиля, тіло автоматично приймає потрібне положення, відповідне до напрямку і сили хвилі, щоб втриматися на ногах. Так само і з посудом – не раз автоматично підхоплював вже в повітрі чашку. Ці здібності зникають, коли на суші.

Сила вітру повільно зменшується, а я рухаюся далі від цієї смуги. Від післязавтра і далі вже не повинно бути сильних вітрів у зоні циклону між високим і низьким тисками. Сподіваюся, там буде досить спокійно, щоб направити двигун.

27 вересня

Нарешті! Нарешті боги змилостилися, і після 25 днів складної погоди дали прекрасний день під розправленими вітрилами, коли вони є в гармонії з човном, вітром і хвилями. А я в гармонії з усім і відчуваю особливе піднесення – те, заради чого ходять під вітрилами. Сонце заходить прямо по курсу, вітер – з корми, швидкість біля семи вузлів.

30 вересня

До Маврикія залишилося менше 100 миль. Завтра зранку прибуду. Останні п'ять днів – гарна погода, помірний вітер і хвилі. Загалом – приємне плавання. Особливо в порівнянні з попередніми тижнями. В Індонезії купив маленьку газову плитку і 10 балончиків з газом до неї. Всі використав. У цьому переході незвичайно багато готую і використав майже всі запаси продуктів. Шкода, що риба не ловиться. Всі добрі гачки проржавіли, а ті, що залишилися, не підходять рибі. Зате кілька разів зранку знаходив кальмарчиків на палубі. Очевидно вони висуваються з води вночі і тим, кому не пощастило, „приземляються“ на палубу. Забризкують її чорнилами, але я маю продукти моря на сніданок. Таки чином, перехід через Індійський океан до острова Маврикій зайняв 35 днів. Пряма відстань – близько 3,200 миль. Реально я поклав десь біля 4,000 миль.

(Закінчення на стор. 15)

DNI PRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

Трагічна доля...

(Закінчення зі стор. 6)

Під час Першої світової війни М. Бойчука разом з його молодшим братом Тимком як австрійських підданих росіяни заслали в Арзамас, де мистці голодували та ледь вижили. Лише через кілька років Бойчукам вдалося повернутися до Києва, де Михайло розпочав активну роботу у створеній – за його активної участі – Академії мистецтв.

Дивовижно, але бойчукісти зі своїми поглядами на мистецтво тривалий час співіснували з соціалістичним реалізмом. У всіх справах їм допомагав народний комісар освіти УРСР Микола Скрипник, майбутня жертва сталінських репресій. Все ж бойчукістам довелося піти на деякі кроки, аби продемонструвати свою лояльність владі. Наприкінці 1925 року бойчукісти повним складом вступили до Асоціації революційного мистецтва України, але, починаючи з 1929 року, вони стали об'єктом нещадної критики. Оскільки у середині 1920-их років мистець часто бував за кордоном, це лише підсилювало недовіру до нього. Трагічний фінал наближався. 13 липня 1937 року Михайла Бойчука, Івана Падалку, Василя Седляра, Івана Липківського, Івана Орла-Орленка розстріляли. Лише через 20 років художників реабілітували. Коли ж Україна стала незалежною, розпочався пошук уцілілих робіт бойчукістів.

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate
for personal and business use,
representation of small and mid-
size businesses, divorce, wills and
probate (New York matters only).

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
New York, NY 10003
212-477-3002

zbmasnyj@verizon.net

If 212-477-3002 landline busy,
please call 201-247-2413

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Оксана Линів диригувала концертом

ЖЕНЕВА. – Українка Оксана Линів стала першою жінкою, яка диригувала оркестрою Швейцарії на концерті, присвяченому річниці ООН. О. Линів повідомила: „Мені випала честь виступати на щорічній святковій офіційній події, організованій радою ООН і на концерт були запрошеними постійні представники 193 держав світу. І вперше за історію створення ООН мені як жінці-диригентці довелося керувати святковим концертом. Для багатьох важливих осіб в аудиторії це стало вражаючим і зворушливим фактом“.

Всесвітньо відома українська диригентка О. Линів стала музичним директором італійського „Teatro Comunale Bologna“, в якому в різні

століття ставили світові прем'єри своїх творів Россіні, Белліні, Доніцетті, Верді і Вагнер. Вперше в історії Італії жінку запросили на таку важливу посаду в визначному державному театрі країни.

О. Линів народилась у Львівській області, засновниця та художній керівник фестивалю „LvivMozArt“, фундаторка і головний диригент Молодіжної симфонічної оркестри України. У липні цього року вона стала першою диригенткою на Байройтському фестивалі в Німеччині, а через місяць під час офіційних заходів до Дня Незалежності України Президент Володимир Зеленський нагородив її орденом княгині Ольги III ступеня.

Укрінформ

Оксана Линів. (Фото: Oksana Lyniv, Facebook)

Coverdell Education Savings Account (ESA)

A federal tax-advantaged educational savings program
the Coverdell ESA funds education expenses - not retirement.

- ✓ Allows for after-tax contributions of up to \$2000 per child annually.
  - ✓ Interest on contributions grows tax-free.
  - ✓ Account must be established before child turns 18. Deposits can be made until age 18.
  - ✓ Withdrawals can be made until age 30 for qualified educational expenses.
  - ✓ By age 30 unused funds can be transferred to a younger family member's Coverdell account.
  - ✓ No annual maintenance fee.
  - ✓ If used for qualified education expenses distribution can be tax-free.
- Income limits apply.

CURRENT RATE
3.25%*

* RATES SUBJECT TO CHANGE.
NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 973-292-9800 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY FOR OVER 125 YEARS!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Презентували збірку „Одновітрильний дім“

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 21 жовтня відбулася презентація нової поетичної збірки Василя Махна „Одновітрильний дім“. Подію організувало Релігійне товариство українців католиків „Свята Софія“ США за підтримки Осередку праці Наукового товариства ім. Шевченка. Книгу представив автор.

До поетичної збірки, яка побачила світ у Видавництві Старого Лева (2021), увійшли вірші, написані впродовж 2018-2020 років. „У них – океанічні простори та безмежжя атлантичних узбереж, над якими пролітають кити, серпневі комети й серпокрильці, кукурікають дощі, а Бах, замість музики, займається плеканням бджіл“, – зазначено в анотації. Відтак В. Махно запрошує в мандрівку через час та кордони. Отже, одновітрильний дім – це дім, населений різними персонажами, наповнений речами, спогадами, переживаннями.

Василь Махно виступає у Філядельфії.

„Кожна нова книжка – це упорядкування простору. Кожен новий вірш – це спроба абсолютизувати мову. Одновітрильний дім – це вірш, це

метафора поезії. Я так уявив собі, що процес писання – це ніби будівництво дому, а читання вірша – це його плавба. Для того, щоби написати вірш, взагалі що-небудь написати, потрібен час, життєвий досвід, роздуми від побаченого, блискавична уява. Але цього всього замало, якщо ти не вдихнув цілюще повітря мови. Уся штука саме й полягає у тому, що мова прив'язує тебе до усього навколишнього“, – зазначив автор. Прілюструвала збірку українсько-вірменська мисткиня Арміне Божко.

В. Махно зачитав вибрані поезії. Відомий літературознавець академік Леонід Рудницький зазначив, що сучасні вірші В. Махна еволюціонували від течії „Sturm und drang“ (буря і натиск) до класичної поезії, в яких автор пише про буденні, проте важливі речі. На завершення вечора В. Махно поділився зі слухачами деталями праці над новим романом.

Товариство „Свята Софія“ США

Святкували у Пармі

(Закінчення зі стор. 9)

Пастор Федір Дежнюк

зу, й закликав кожного бути вдячним.

На закінчення, пастор Ф. Дежнюк у молитві подякував Богові за всі Його дари, за здоров'я, за ласку й любов і попросив благословіння на майбутнє. Пастор також молив Господа, щоб Він дарував мир і спокій в Україні та захистив від ворожих нападів.

Пастор запросив усіх на святковий обід, за який висловив щире подяку господарям, що старанно його приготували.

Вечір з Вірляною...

(Закінчення зі стор. 9)

Ці унікальні інтерпретації Мистецького ансамблю Яра були дуже успішні та одержали позитивну оцінку театральних критиків.

Свою цікаву гутірку Вірляна Ткач ілюструвала багатьма фото, відео і співами та музикою. На запитання вона відповіла, що глядачі у Львові і Нью-Йорку прийняли ці вистави позитивно. Вона згадала що дуже захоплена клясичними творами української літератури, зокрема Лесі Українки, бо ж „текст є вічний і можна його різно інтерпретувати“. Наприклад, її Мавка з'являється і пробує вижити в холодному, стерильному пейзажі серед хмарочосів сучасного Нью-Йорку.

113-ий Відділ США і запрошені гості були задоволені віртуальною зустріччю з Вірляною Ткач. Вона допомогла відчутти первісну красу „Лісової пісні“ і відкрити актуальність вічних тем: містерії і сили Любови, трагедії Зради самого себе і наслідки відчуження людини від Природи.

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SEEKS APPLICANTS FOR EXECUTIVE POSITIONS

At the next quadrennial convention in May 2022 the Ukrainian National Association will elect a President/CEO and Board of Directors among others and subsequently appointments will be made to the positions of Secretary/COO and Treasurer/CFO.

Applicants should possess proven governance and executive leadership skills and experience. Desired qualities and talents include executive leadership, experience in business management and an ability to think across all disciplines relevant to the UNA. Individuals appointed to the positions of Secretary/COO and Treasurer/CFO will be members of the Board of Directors.

All applicants must be UNA members in good standing. A full position profile and instructions for applying are on-line at <https://unainc.org/una/leadership-position-openings/>.

The completed forms and a copy of the applicant's detailed Resume must be sent via certified mail on or before October 31, 2021 to:

Ukrainian National Association, Inc.
Attn: Mr. Stefan Kaczaraj, President
2200 Route 10
PO Box 280
Parsippany, NJ 07054

Газета української діаспори

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

ВПОДОБАЙТЕ

нас на Фейсбук:
facebook.com/SVOBODA.news/

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вшанували День захисників та захисниць України

Марія Коркач-Грошко

БЛУМІНГДЕЙЛ, Ілиной. – 3 ініціативи Організації оборони чотирьох свобод України (ООЧСУ) – Відділ 31 в Палатайн та Об'єднання жінок оборони чотирьох свобод України ім. Олени Пчілки в Палатайн (ОЖОЧСУ), у співпраці з Генеральним консульством України в Чикаго, 17 жовтня громада Катебри св. Андрія Первозваного Помісної Української Православної Церкви зібралася біля пам'ятника Небесної сотні вшанувати героїв України, які захищали і захищають свободу і незалежність України.

Панахиду за всіх загиблих під час боротьби за Незалежність України відслужили настоятель Катебри св. Андрія та секретар Вікаріяту Православної Церкви України в США, Австралії, Канаді та Японії митрофорний протоєрей Віктор Полярний та о. Михайло Лещинин. Під час Панахиди співав хор катебри св. Андрія. Українсько-американські ветерани (пост 32), члени ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ, Спілки українсько-американської молоді (філія Палатайн) та Української молодіжної організації

ОДУМ вшанували захисників України своєю участю.

Під час свого виступу о. В. Полярний нагадав учасникам: „Сьогодні ми відзначаємо День українського козацтва, 79-ту річницю Української повстанської армії, 75-ту річницю заснування ООЧСУ – Відділу 31 в Палатайн та ОЖ ОЧСУ в Палатайн), 71-шу річницю заснування ОДУМ у Чикаго. Ми вшануємо героїв та учасників Революції гідності. Також цього року виповнюється 62-га річниця убивства Головного провідника ОУН Степана Бандери. Незалежно від наших політичних чи релігійних переконань ми вшануємо всіх героїв України, тому що всі визвольні змагання пов'язані і символізують зв'язок поколінь, усіх які віддали своє життя за незалежність України“.

З вітальною промовою звернувся до присутніх Генеральний консул України в Чикаго Сергій Коледов,

Голова правління Катебри св. Андрія Первозваного Іван Яресько, митрофорний протоєрей Віктор Полярний, о. Михайло Лещинин, Генеральний консул України Сергій Коледов (у центрі) з представниками громадських та молодіжних організацій. (Фото: Генеральне консульство України в Чикаго)

який зазначив, що українці в усьому світі вшановують подвиги бойових дій і самовідданість людей, які при-

святили своє життя служінню українському народові та захисту Батьківщини.

Ікона в храмі св. Андрія УПЦ-ПЦУ, на якій зображені обронці України під захистом Пресвятої Богородиці. (Фото: о. Віктор Полярний)

Коронавірус...

(Закінчення зі стор. 2)

* * *

В Україні темпи вакцинації за тиждень перевищили європейські та світові показники, показник летальності від коронавірусу є нижчим за середні в Європі. Про це поінформував Міністер охорони здоров'я Віктор Ляшко 26 жовтня. Він зазначив, що накопичена летальність в Україні з кінця травня 2021 року припинила зростання і тримається на стабільному рівні. Показники кількості померлих на 100 тис. населення в Україні втричі менші за пікові значення великих європейських країн, які вже пройшли спалах. В. Ляшко додав, що фактор вакцинації за останні чотири місяці в Україні вже врятував 3,072 життя українців.

Укрінформ

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SEEKS CANDIDATES FOR ITS NEW CORPORATE GOVERNANCE STRUCTURE

At the next quadrennial convention in May 2022 the Ukrainian National Association will elect the following:

**President/CEO
Board of Directors
Audit Committee
Fraternal Advisory Board**

Candidates should possess proven governance and executive leadership skills and experience. Desired qualities and talents include executive leadership, experience in business management and an ability to think across all disciplines relevant to the UNA.

All candidates must be UNA members in good standing. A full position profile and instructions for applying are on-line at <https://unainc.org/una/leadership-position-openings/>.

The completed forms and a copy of the nominee's detailed Resume and a short statement as to why the nominee would be an excellent candidate must be sent via certified mail on or before October 31, 2021 to:

Ukrainian National Association, Inc.
Attn: Mr. Stefan Kaczaraj, President
2200 Route 10
PO Box 280
Parsippany, NJ 07054

МИСТЕЦТВО

Ожило Шевченкове кохання

Левко Хмельковський

Перебуваючи у Форті Шевченка, колишньому Новопетровському укріпленні за Каспієм в Мангішлаку, я дивувався численним історикам, які описували солдатське життя Тараса Шевченка, а у форті не побували. Але й без таких відвідин варто б їм почитати спогади Агати Ускової – дружини коменданта форту Іраклія Ускова: „Кожна команда мала свої городи, де сіяли огірки, редьку, буряки та ін. Згодом ці городи мало не перетворилися на сад, принаймні їхня комендантська частина. У цьому новозведеному саду для мене побудували літній житловий будиночок, неподалік зробили альтанку, де ми обідали, а поблизу поставили киргизьку кибитку, в якій Шевченко міг працювати. Чоловік зробив для себе ще землянку, де відпочивав по обіді, от саме в ній Шевченко й ховав свої

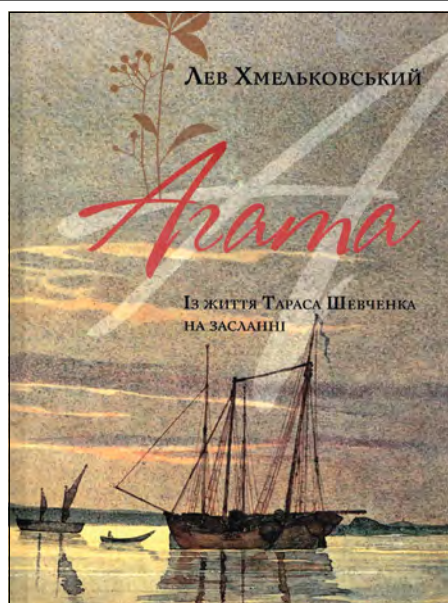
малюнки“.

Отож солдатська муштра не була надто суворою. І сам Шевченко, коли виїхав з форту, писав до коменданта: „Прощайте, Ираклий Александрович, желаю вам здоровья и счастья. Целую от души моих больших друзей Наташеньку и Наденьку и свидетельствую мое глубочайшее почтение Агафье Емельяновне. И остаюсь благодарный вам Т. Шевченко“.

Для обох дочок І. Ускова Шевченко був вихователем, а от з Агатою (Агафією) взаємини були складними, бо 40-річний засланиць закохався у молоду 28-річну киянку. Вона охоче виходила на прогулянки з ним і потім писала: „Такі прогулянки наші тривали доволі довго“. Так довго, що у невеликому гарнізоні поповзли плітки. Агата пригадувала: „Розмови про його сердечні почуття у нас ніколи не було: чоловік мій був людиною серйозною. Шевченко таких розмов

Учасники зустрічі в Черкасах (зліва): Галина Компанієць, Анна Куриленко, Тетяна Крижанівська, Левко Хмельковський, Юрій Берлінський, Тетяна Черевинська. (Фото: Олександр Костирко)

не вів ні з ним, ні зі мною“. Але спільні прогулянки Агата припинила. Це боляче сприйняв Шевченко: „Настоящее горе так страшно потрясло меня, что я едва владел собою. Агата, моя нравственная, моя единственная опора в настоящее время пошатнулась и вдруг сделалась пуста и безжизненна. Я так ошеломлен этою неудачею, что едва различаю черное от белого“.

На доріжках комендантського саду у Форті Шевченка я думав про те, що автори описів солдатського життя Шевченка чомусь прогавили найромантичнішу подію – спалах почуття до Агати. Я перечитав чимало архівних документів і написав кіносценарій „Агата“, за яким артисти Черкаського музично-драматичного театру ім. Шевченка зробили радіовиставу, яку скомпозувала звукорежисер Тетяна Черевинська, тепер вже моя дружина.

Коли ми у серпні були в Черкасах,

Тарас Шевченко. „Портрет Агати Ускової“.

то запросили артистів на зустріч в кав'ярні „Ярославна“, послухали запис вистави. На зустріч прийшли народні артисти України Тетяна Крижанівська (у виставі Агата) і Юрій Берлінський (караульний унтер-офіцер), молода артистка і письменниця Анна Куриленко з чоловіком Андрієм Левченком, журналістка Галина Компанієць. За келихом вина пригадали артистів, яких вже немає. Шевченка грав Іван Клименко, Ускова грав В'ячеслав Супрунов, в інших ролях були Валерій Світюк, Віктор Коломієць, Сергій Кржечківський, Борис Антонов, Адам Даченко, Людмила Теремшук. Режисер Валентин Слюсар. А сама п'єса – жива, її випустили книжкою у львівському видавництві „Свічадо“. Може вона ще повернеться на сцену?

Прапор був жовто-синім

Севастяна Федоренко

Заслужена художниця України Олександра Теліженко, яка працює в галузі декоративно-прикладного мистецтва й художнього моделювання одягу, зокрема вишивки, вважає, що високі символи працюють у великому просторі. Вона розповіла:

„Орнамент чи знак-символ несе в собі певний змістовий код. У мистецтві всіх часів і народів колір відіграв і відіграє надважливу роль. Він невіддільний від світла, бо саме світло є запорукою його розпізнання. Відповідно до теорії світла, вранішній білий промінь розкриває весь кольоровий спектр, який грає мільярдами відтінків упродовж дня, щоб по його завершенню, об'єднавши всі барви, згорнутись у темряву ночі. Колір, як і музика, звук, слово, має символічне значення, відповідно до чого впливає на людську підсвідомість, а відтак – і на свідомість. Це значення стосується як сприйняття навколишнього світу, так і „прочитання“ мистецького твору.“

Погляньмо, який сакральний зміст несуть у собі кольори нашої Незалежності – це, перш за все, стосується державного прапора України. Серед серії робіт, присвячених першоосновам світотворення, – твори „Коли не було з нащода світа“, „Як світ творився“, „Першопочаток“. Особливого значення в нашому випадку набуває

третя робота. В її сюжеті – дві взаємопоєднані спіралі в русі – блакитна й жовта – породжують життя в образі золотого колоса по центру роботи. Як відомо, спіраль – один із універсальних світових символів і несе в собі значення еволюції світотворення. Тобто в цій роботі блакитна й жовта спіралі у взаємопоєднаному русі утворюють життя. Власне, ця ідея і закладена в кольорах нашого прапора. Сонце й вода є запорукою життя. У цьому конкретному випадку колір – не абстрактна величина, а істинне вираження певних природних і надприродних світових ознак – вищої істини. Кольорова символіка несе в собі значення міжкультурної універсальності, тому вона є засобом міжнародного спілкування.

Надважливого значення набуває те, в якому порядку поєднані ці кольори. Повернімося до нашого державного прапора – „Бій одлунав... Жовто-сині знамена затріпотіли на станції знов“ (вірш Володимира Сосюри). Первинно прапор був жовто-синім, і це підтверджено історичними даними. На порозі Незалежності, вирішуючи питання прийняття цих кольорів, Верховна Рада України, в якій ще був сильним радянський елемент, пішла шляхом компромісу, взявши за основу натуральну природовідповідність кольорів – синє небо й жовте пшеничне поле. Насправді ж у символіці (а

геральдика – вищий рівень символіки, що працює у великому просторі) ніколи не було натуралізму. Геральдика працює зі вселенськими інформативними пластами, де жовте – це космічний вогонь (Сонце), а вода – стихія Землі. Тобто місце жовтого (золотого) кольору – зверху („космічний вогонь“). Отож, за цей політичний компроміс нам і досі доводиться дорого платити.

Тридцять років точиться дискусія навколо того, чи правильно розміщені кольори на нашому державному прапорі. Парадоксально, але за 30 років Незалежності України, економіка якої в час розпаду СРСР була найуспішнішою з-поміж усіх пострадянських республік, – стала найбіднішою і, за статистику, відстає в цій сфері від інших країн у світовому просторі. Тут варто згадати слова видатного китайського філософа, історика й державного діяча Конфуція: „Світом правлять не слова й закони – світом правлять символи“.

Усе зазначене вище не є абстрактними істинами. До речі, щодо світотворчих стихій, – води, вогню, землі й повітря – значення, якого їм надавали колись, досі присутнє в нашому життєвому просторі, та більшості не вдається це відчувати в повному розмірі. Проте творчі особистості зберігають здатність до такого сприйняття.

Вважається, що вода – найефек-

Заслужена художниця України Олександра Теліженко

тивніший носій інформації, вона втілює в собі всю повноту невидимих інформацій навколишнього простору. Вода їх зберігає в собі, несе й передає.

Античні мудреці вважали: „Поети – люди Божі“. Сучасні мистецтвознавці стверджують, що мистці (творці) продовжують місію творення на Землі.

Тож золотаві відблиски сонця на блакитній воді чи синє небо над золотом пшениці – яким же буде кольорит нашої Незалежності завтра?!”

У публікації використані матеріали з навчального посібника О. Теліженко „Основи національної культури“, 2012 рік.

Вітрильник „Еней“...

(Закінчення зі стор. 10)

2 жовтня

До Маврикія дійшов гарно. Правда, ніч не спав і втопився. Перед входом до гавані Св. Луїса сконтактувався з керівництвом порту... І так і не потрапив до причалу. Дивно, але цей маленький острів-країна має складні правила входу і більше бюрократії, ніж я сподівався. Потрібно дістати дозвіл від чотирьох інстанцій, діяти можна тільки через агента. На це треба тиждень, і плата висока. З допомогою двох хлопців з берегової охорони прив'язався до величезного жовтого буя, де і провів ніч. Перепишувався з агентом, сподіваючись дістати трохи свіжих продуктів. Він зробив запит десь у службі охорони здоров'я на дозвіл доставити продукти до човна. Сказав, що дозволили з гуманітарних причин. 288 дол. тільки за доставку. Загальний рахунок – більше 1,000 дол. Чекати тиждень дозволу на вхід не маю часу. Через два-три тижні треба вирушати до Південної Африки, бо тут починається сезон ураганів. Тому вирішив пошукати щастя на сусідньому острові Реюніон, що на відстані 120 миль. Завтра зранку повинен бути там. Острів загалом французький і, сподіваюся, ліберальний. Вирушаю через кілька хвилин.

Іду вздовж північного узбережжя Маврикія. З вигляду острів гарний. Загалом пологий з розкиданими тут і там невисокими горами. Погода – гарна, вітер – помірний, хвилі – невисокі в тіні острова, бо вітер дме з його протилежного боку.

Місяць жив без мух. Після ночі, проведеної біля землі, вже десяток літають по каюті. Тепер полюю на них.

Сконтактував електронною поштою з Мариною в Реюніон. Відразу прислали інструкцію, як заходити і призначили місце.

3 жовтня

Доба переходу до Реюніону була настільки спокійною, наскільки це можливо. Дійшов до марины вчасно – неділя, і вони зачинаються опівдні. Мене вже чекала Анжелік на пірсі, махаючи руками і вказуючи, де моє місце. Допомогла зашвартуватися. Через годину з'явилися іміграційна і митна служби. Хоча Анжелік сказала, що я не можу виходити за межі марины до завтра, поки не дістану дозвіл з якоїсь інстанції. Поспілкувавшись з французам-яхтсменом, який сказав: „Це ж Франція“, я вийшов назовні, де, поспілкувавшись з місцевими, розжився на пляшку бордо і свіжу їжу, про які мріяв. Сьогодні неділя, і тут все зачинено, тому вважаю це за досягнення. Ціную французький лібералізм. Завтра – наступний день.

Вивчали ставлення...

(Закінчення зі стор. 1)

техніка“ (МІОК) і проведене Фондом „Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва“ спільно з соціологічною службою Центру Разумкова з 3 по 9 серпня 2021 року в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 2,018 респондентів віком від 18 років.

Населення України демонструє незначний інтерес до питань, пов'язаних з українською діаспорою: виявляють зацікавлення тільки 23 відс. опитаних, натомість майже три чверті скоріше не цікавляться або взагалі не цікавляться діаспорою.

Загалом більше зацікавлення українською діаспорою мають мешканці заходу і центру; ті, хто вдома спілкується українською мовою; особи з вищою чи незакінченою вищою освітою на відміну від тих, хто має середню спеціальну освіту супроти людей із загальною середньою освітою.

Майже половина з усіх опитаних дізнається про діаспору з телебачення.

Зважаючи на доволі низький рівень зацікавлення питаннями, пов'язаними з діаспорою, 39 відс. мешканців України хотіли б дізнатися більше про українців за кордоном, натомість кожен другий не

виявляє такого бажання.

Попри те, що цікавляться питаннями, пов'язаними з українською діаспорою лише 23 відс. опитаних, позитивно до неї ставляться 67 відс. українців. Загалом більш позитивно до української діаспори ставляться мешканці заходу та центру порівняно з тими, хто проживає на півдні та сході України.

Лише 30 відс. вважають, що Україна повинна виділяти кошти для підтримки українських організацій за кордоном. Майже половина є проти цього.

На запитання „Чи варто Україні залучати українську діаспору до вкладання коштів в економіку України?“ 71 відс. опитаних відповіли „так“. Водночас усього 35 відс. опитаних вважають, що Україні варто залучати українську діаспору до роботи у керівних органах державної влади.

На запитання „Чи варто Україні залучати українську діаспору до навчального процесу в Україні?“ більше половини (57 відс.) дали позитивну відповідь.

Кожен другий мешканець України асоціює українську діаспору насамперед з Канадою. На другому місці опинилася Польща, на третьому – США. До п'ятірки увійшли також Італія та Росія. Водночас близько 18 відс. від усіх опитаних було складно назвати країни, в яких проживає велика українська діаспора, тому вони утрималися від відповіді.

VARSHAVSKY MONUMENTS

1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
 E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Володимир Гошко

10 липня 1939 р. – 14 жовтня 2021 р.

Ділимося сумною вісткою, що 14 жовтня відійшов у вічність наш найдорожчий Батько, Вуйко, Шваґер і Дідо – св. п. Володимир Гошко, вдовець св. п. Александри, народжений 10 липня 1939 року в Соколиках, Україна.

Володимир з родиною прибув з України до США в 1951 році, оселилися в околиці Нью-Йорку. Був ветераном Американських повітряних сил, в яких служив від 1959 по 1963 рік. У подальші роки працював інженером у компанії Telcordia Technologies у Пискатавей, Н. Дж. Після виходу на пенсію із задоволенням проводив час із сім'єю, подорожував, провадив сад та читав.

Залишилися у смутку: дочка Христина Рокошак з дочкою Кайлі Рокошак; син Андрій Гошко; племінники, Марко Гошко з дружиною Рут, Юрій Гошко з дружиною Джудит, Василь Черепанин мол., Віктор Шафран з дружиною Анітою та дітьми та Іван Шафран з дружиною Бріт та дітьми; племінниці, Олександрія Леся Вазеос з чоловіком Дмитром, Наталя Гошко та Ніна Дубнанська з чоловіком Іваном та дітьми; шваґер Дмитро Шафран з дружиною Марґарет; внуки-племінники - Стефані Семюелс із чоловіком Скотом та Андреа Вазеос; правнук-племінник Майкл Дмитро Семюелс та правнучка Ніна Вазеос.

Похоронні відправи відбулися 19 жовтня 2021 року в Українській католицькій церкві св. Андрія. Св. п. Володимир Гошко був похований біля своєї дружини на цвинтарі св. Духа в Кемпбел-Гол, Нью-Йорк.

Вічна Йому пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
 Theodore M. Lytwyn, Manager
 NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
 Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
 Our services are available
 anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
 UNION, NJ 07083
 908-964-4222 • 973-375-5555
 www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
 Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
 129 EAST 7th STREET
 NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
 KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments
 Serving NY/NJ/CT Cemeteries
 e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
 web site: www.oblastmemorials.com
 BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

ВЕЛИКА ЕКОНОМІЯ

ПІДТРИМКА МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ДОСТУП ДО SUMA FCU СКРІЗЬ

Історично SUMA FCU забезпечує найвищі ставки на заощадження та найнижчі відсотки - на позички. Ми скасували додаткові збори (на відміну від великих банків*) для того, щоб допомогти Вам на Вашому фінансовому шляху. Пам'ятайте: будучи членом нашої кредитної спілки, ви також є одним з її власників!

Крім того, будучи членом SUMA FCU, ви безпосередньо підтримуєте наші місцеві церкви, громадські й молодіжні організації, ЗМІ та культурні установи, дозволяючи їм продовжувати свою важливу роботу, навчаючи та підтримуючи наші сім'ї та друзів. З часу нашого заснування наше членство дозволило SUMA FCU пожертвувати понад п'ять мільйонів доларів на підтримку місцевих громадських організацій та установ.

Відвідайте наші місцеві філії або безпечно скористайтеся мобільними банківськими програмами вдома, в дорозі чи в будь-якій точці світу. Переказуйте гроші, здійснюйте платежі або депозити швидко та надійно! Тисячі безкомісійних банкоматів, наші низько відсоткові та високо винагородні кредитні/дебетні картки та електронні «гаманці», дозволяють Вам отримати безперервний доступ до готівки.

Ми також активно захищаємо вашу конфіденційність і гарантуємо недоторканність Вашої особистої інформації для сторонніх осіб чи організацій.

**У ВАС ВИНИКЛИ ЗАПИТАННЯ?
МИ ЗАВЖДИ ГОТОВІ ДО ВАШОГО ДЗВІНКА,
ЕЛЕКТРОННОГО ЛИСТА АБО СМС,
АБИ ДАТИ ВАМ ЧІТКУ Й ВИЧЕРПНУ ВІДПОВІДЬ!**

ВІДДІЛИ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ СУМА

Main Office
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Spring Valley Branch
Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch
Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch
Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

SUMAFCU NMLS# 527694

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org